



OBČINA  
HRPELJE - KOZINA

številka 9

letnik XIX - 2016

# OBČINSKO GLASILO

NOVEMBER 2016

*Na stičišču treh svetov*



## IZ VSEBINE

14. REDNA SEJA	2
V PRIPRAVI PRORAČUN ZA 2017 IN 2018	3
PROJEKT STAR	3
POSŁANKI V DRŽAVNEM ZBORU RS	4
NOVOST ZA KMETE, SREČANJE ŽUPANJ	5
CERKEV SV. ŠTEFANA	6
KAM Z ODPADKI?, VAS POD LIPAMI IN PLENIR	7
BARKOVLJANKA 2016, PROSLAVA OB PRAZNIKU	8
OTROCI REŠUJEJO ŽIVLJENJA, DROBTINICA 2016	9
DRUGI LETNI KONCERT SKUPINE KARINA	10
FOTOGRAFIJE GLINŠČICE	11
17. KOSTANJEV PRAZNIK	12
NAJHITREJE ANA ČUFER IN SIMON STRNAD	13
OGENJ, RIT IN KAČE NISO ZA IGRAČE	14
ZVEZDICA SIJALKA IN OBLAČEK POHAJAČEK	14
V KNJIŽNICI KOZINA	15
POMEN STAROVERSKIH SIMBOLOV	5
BRKINSKI TRIO	16
ZA LJUBITELJE NARODNOZABAVNE GLASBE	16
JESENSKI KONCERT, MESEC KRAŠKE KUHINJE	17
»KANTALI SMO VESELO«, DOGAJA SE ...	18
»KULTURNA KRITIKA«, OBISK TETE LOIS	19
ADI ŠPACAPAN	20
DELAVNICA O JEDEH, VALORIZACIJA JEDI	21
RAZGALJENA PRODAJA	21
SADOVNJAK	22
OCENJEVANJE ŽGANJ 2016, FOTOUTRINKI	23
POHOD V VREMSKI DOLINI, POHOD V OCIZLI	24
KRAŠKI DEKATLON	24
ŠPORT	25
MLADARIJE	28
ZA LJUBE KNJIGOLJUBE	32
MINUTKA ZA MISEL	33
ZGODBARNICA	35
NOVA TRGOVINA NOGAVIČKA	36
PROSVETNO DRUŠTVO V RODIKU	37
NADLEŽNI JAPONSKI DRESNIK, VESELOIGRA	38
DOLINA GLINŠČICE JESENI 2016	38
OSMRTNICE	39
OGLASI, VABILA	40
SKRITI PREDMET	42
BORIS RACE - ŽARKO ...	46
POTUJOČA KNJIŽNICA, MALI OGLASI, RAZNOS	47
KOLEDAR PRIREDITEV NOVEBER 2016	48

## 14. REDNA SEJA OBČINSKEGA SVETA OBČINE HRPELJE - KOZINA 20. OKTOBER 2016

Na 14. redni seji občinskega sveta Občine Hrpelje - Kozina dne 20. 10. 2016 so bili sprejeti naslednji sklepi:

Potrdijo se zapisnik in sklepi 13. redne seje z dne 30. 6. 2016.

Občinski svet Občine Hrpelje - Kozina sprejme predlog Odloka o prenehanju veljavnosti Odloka o javno-zasebnem partnerstvu za izvedbo projekta pogodbenega zagotavljanja prihrankov energije z namenom energetske sanacije javnih objektov v lasti občine v predlagani obliki. Odlok se v skladu z 82. členom Poslovnika sprejme po skrajšanem postopku.

Potrdi se Investicijski program za energetske sanacije javnih stavb v občinah Hrpelje - Kozina, Divača in Renče - Vogrsko.

Ugotovi se, da Robertu Grku, Ocizla 13/a, 6240 Kozina, preneha mandat člana Odbora za obmejno sodelovanje, za povezovanje v regijo ali širšo lokalno skupnost ter za sodelovanje s krajevnimi skupnostmi z dnem 1. 10. 2016 zaradi odstopa.

V Odbor za obmejno sodelovanje, za povezovanje v regijo ali širšo lokalno skupnost ter za sodelovanje s krajevnimi skupnostmi se imenuje Iris Pečar, stanujoča v Prešnici 11, 6240 Kozina. Mandat člana traja do izteka mandata članov Odbora za obmejno sodelovanje, za povezovanje v regijo ali širšo lokalno skupnost ter za sodelovanje s krajevnimi skupnostmi.

*Ester Renko, občinska uprava*

Na naslovnici je Prešnica – stara razglednica je iz leta 1948. Hvala Iris Pečar za poslano!

## V PRIPRAVI PRORAČUN ZA 2017 IN 2018

Stekle so konkretne priprave za izoblikovanje proračuna v naslednjih dveh letih (že nekaj let naša občina pripravlja dvoletne proračune). Občinska uprava je pozvala vse neposredne porabnike, da pripravijo finančne načrte za dve leti, pozvane so bile krajevne skupnosti (in obenem se županja srečuje s predsedniki KS na terenu), da podajo svoje predloge. Občinska uprava pripravi predlog proračuna, ki ga županja predlaga občinskemu svetu v sprejem. Na prvi obravnavi je proračun najprej temeljito predstavljen in opravljena je splošna razprava. Občinski svet nato sprejme sklep, da je predlog proračuna ustrezen za javno obravnavo oziroma naloži žu-

panu, da predlog dopolni ali spremeni, in tako popravljen predlog proračuna ponovno obravnava občinski svet. V času javne obravnave je proračun objavljen na spletnih straneh občine [www.hrpelje-kozina.si](http://www.hrpelje-kozina.si) in je dostopen v prostorih občine v času uradnih ur. Obravnavajo ga vse komisije in odbori občine. Pripombe in predlogi k predlogu proračuna se pošljejo županji. Sledi ponovna obravnavna na občinskem svetu in končni sprejem.

*Občinska uprava*

## PROJEKT STAR: DNEVNI CENTER ZA STAREJŠE OBČANE

Zadnjega dne v avgustu smo bili obveščeni, da je projekt, ki smo ga kot vodilni partner prijavi na javni razpis Programa sodelovanja Interreg V-A Slovenija-Hrvaška za obdobje 2014–2020, odobren. Na to smo še posebej ponosni, saj je bilo v prvem roku od 91 prijav odobrenih le 5 projektov. V projektu, poimenovanemu Starost brez meja ali skrajšano STAR, sodelujemo z naslednjimi partnerji: Obalni dom upokojencev Koper, Inštitut Antona Trstenjaka za gerontologijo in medgeneracijsko sožitje, Dom za starije osebe Kantrida Rijeka in Primorsko-goranska županija. Kot pridruženi partner pa nas podpirata Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti ter hrvaško Ministarstvo socialne politike in mladih.

18. oktobra je tako v Reki županja Saša Likavec Svetelšek z Službo Vlade RS za razvoj in evropsko kohezijsko politiko svečano podpisala pogodbo o sofinanciranju iz sredstev ESSR, in sicer v višini 605.998,14 €. Občina Hrpelje - Kozina je od tega predvidela črpanje sredstev v višini 164.000 €.

Glavni cilj projekta STAR je okrepitev partnerstva za razvoj novih oblik in nadgradnja obstoječih programov deinstucionalizacije dolgotrajne oskrbe starejših oseb ter njihovega čim daljšega samostojnega življenja v domačem okolju. Projekt STAR obravnava skupne izzive: staranje prebivalstva, neenakost pri dostopu do kakovostnih socialnih storitev ter nizka stopnja učinkovitosti in neizkoriščenega po-

tenciala socialno varstvenih institucij za čezmejno sodelovanje. Inovativen pristop, ki ga projekt predvideva v povezavi z reševanjem staranja sodobnih družb, je vzpostavitev več različnih oblik deinstucionalizacije dolgotrajne oskrbe na dveh nivojih. V Občini Hrpelje - Kozina se bo vzpostavilo ustrezno opremljen dnevni center za starejše občane, v katerem se bodo izvajale inovativne metode dela po vzoru klubov, ki že zelo uspešno delujejo v okviru doma za ostarele Kantrida ter gospodinjsko skupino v Reki, ki spada med novejšje in modernejše oblike izven-institucionalne oskrbe, kjer stanovalci živijo v skupnosti, podobni domačemu okolju. Po drugi strani projekt predvideva usposabljanje tako neformalnih družinskih oskrbovalcev, ki bodo preko strokovnega usposabljanja pridobili ustrezno znanje za oskrbo starejših oseb, kot tudi vzpostavitev dveh mrež prostovoljcev na slovenski in hrvaški strani, ki nudijo socialno varstvo in pomoč starejšim osebam na domu.

Dnevni center v naši občini je predviden v Hrpeljah, v prostorih nekdanjega Društva upokojencev, katerih obnova se bo za ta namen začela v letu 2017, deloval pa bo pod okriljem Obalnega doma upokojencev Koper. Tu bodo potekale različne aktivnosti na več ravneh, in sicer vzdrževanje in obnavljanje telesnih in psihičnih sposobnosti, vodena telesna aktivnost in vzdrževanje besednega zaklada ter aktivnosti za ohranjanje intelektualnih sposobnosti z namenom izboljševanja in ohranjanja



psihofizične kondicije. Program dela je tako usmerjen v zagotavljanje varnega, konstantnega in prijaznega okolja. Uporabnikom bodo ponujene tudi namenske aktivnosti (priprava jedi, izdelovanje drobnih predmetov itd.), kulturno-razvedrilne dejavnosti, terapija s pomočjo psa ipd. Vpeljana bo tudi IKT tehnologija za varovanje na daljavo kot izven-institucionalna oblika pomoči na domu, ki omogoča samostojno življenje in varnost v domačem okolju. Pozornost pa bo namenjena tudi svojcem uporabnikov preko informiranja o organizaciji dela ter organiziranju skupnih srečanj z uporabniki.

*Kristina Furlan, občinska uprava*



## VLASTA POČKAJ, DR. MED. IN TEJA LJUBIČ – POSLANKI V DRŽAVNEM ZBORU RS IZ NAŠIH KRAJEV

Koprsko poslanko SMC Lilijano Kozlovič je predsednik Vlade RS Miro Cerar 15. 9. 2016 imenoval za novo generalno sekretarko vlade, s tem je prenehala opravljati funkcijo poslance. Naslednja na listi kandidatov SMC je bila na volitvah leta 2014 izvoljena Vlasta Počkaj, dr. med., naša zdravnica, doma iz Kozine, ki bo tako opravljala vlogo poslance še dve leti. Podobna pot je doletela tudi mlado Tejo Ljubič iz Javorja, ki jo vsi dobro poznamo tudi kot kulturno ustvarjalko: odlično harmonikašico na diatonični harmoniki in pevko v Klapi Rožice. Z imenovanjem Tilna Božiča za državnega sekretarja se je sprostilo mesto poslanca v DZ, ki ga je nadomestila Teja Ljubič. Teja je na volitvah prejela 35,35 % glasov in ji je že takrat za izvolitev zmanjkalo samo 60 glasov. Z obema poslankama smo se pogovarjali o novih izzivih.

DR. VLASTA POČKAJ



Ga. Vlasta, zagotovo pomeni imenovanje v poslanko tudi nove izzive. Kako se vidite v tej novi vlogi?

Vse svoje življenje sem delala z ljudmi in za ljudi. Tudi v vlogi poslance bo moj cilj enak, le pristop in način doseganja ciljev bo nekoliko drugačen.

Ste upokojeni, vendar še vedno zelo dejavni, tudi vas še srečujemo kot zdravnico v naši ambulanti v Hrpe-

ljah. Boste odslej še uspeli združevati obe »službi«?

Zdravnica sem in bom ostala celo življenje, poslanka pa le za krajše obdobje. Čas bo pokazal, kako mi bo uspelo združevati obe »službi«.

Za naše kraje je vaše imenovanje, enako kot Teje Ljubič, zelo zanimivo in pomembno. Ali se boste zavzemali za svoje kraje? Kje vidite možnosti svojega udejstvovanja kot poslanka?

Za kandidatko za poslanko na listi SMC se ne bi odločila brez želje in prepričanja, da bom na svoj način pripomogla našemu kraju. Udejevala se bom na vseh tistih področjih, kjer imam znanje, izkušnje in, glede na svojo starost, tudi modrost pri odločanju.

Kaj to imenovanje prinaša v vaše življenje? Zagotovo se bo življenjski ritem spremenil, veliko boste v Ljubljani.

Imenovanje za poslanko v vrstah SMC mi prinaša nov izziv, novo izkušnjo, »češnjico« na vrhu svoje zaokrožene in uspešne kariere poti.

TEJA LJUBIČ



Teja, vas je novo imenovanje po dveh letih od volitev kaj presenetilo?

Moram priznati, da je bilo imenovanje zame kar veliko presenečenje, saj se je vse skupaj odvilo zelo hitro in nepričakovano. Sama sem, sedaj že v prejšnji

službi, imela čisto drugačne načrte, saj sem z januarjem nameravala oditi na študijski dopust za državni pravniški izpit, pa se je življenje v trenutku obrnilo v čisto drugo smer. Morala sem se odločiti, čemu bom dala prednost ...

Zagotovo pomenijo nove naloge tudi nove izzive. Kako se vidite v tej vlogi?

Drži. Z nastopom poslanske funkcije prihajajo nove naloge in novi izzivi, katerih se že zelo veselim. Prihaja delo, ki ga prej neposredno nisem poznala. Kljub temu menim, da se bom v tej vlogi dobro znašla. Te vloge in dejstva, da bom sedaj dejansko zelo dobro spoznala in doživela delovanje Državnega zbora, se veselim tudi zato, ker je to po eni strani precej povezano z mojo doktorsko disertacijo, ki jo pripravljam. Prav zaradi tega ima moja nova vloga zame prav poseben pomen in imam mogoče zato do nje čisto drugačen odnos, pristop, odgovornost in tudi spoštovanje.

Po izobrazbi ste pravnica in trenutno ste zaposleni v eni od ljubljanskih odvetniških pisarn. Poznamo vas pa tudi kot kulturnico in ljubiteljico pesmi, saj ste dejavni v Klapi Rožice. Kako boste združevali te vloge?

Poslanska funkcija s seboj prinaša tudi ogromno odrekanja, ki ga je treba sprejeti oziroma vzeti v zakup. Terja celega človeka. Kaj kmalu ugotoviš, da prostega časa skorajda nimaš oziroma ga zaradi vseh obveznosti in tudi nepredvidljivega urnika zelo težko načrtuješ. Ravno iz tega razloga se žal z glasbo po vsej verjetnosti ne bom mogla več tako intenzivno ukvarjati kot do sedaj, zagotovo pa je ne bom čisto opustila, saj je del mene in sem z njo zrasla.

Za naše kraje je vajino imenovanje z go. Vlasto Počkaj zelo zanimivo in pomembno. Ali se boste zavzemali za svoje kraje? Kje vidite možnosti svojega udejstvovanja kot poslanka?

Zagotovo se bom za svoje kraje zavzemala po najboljših močeh. Delo poslanca ni omejeno zgolj na delo znotraj Državnega zbora, ampak pomemben del poslanske funkcije predstavlja tudi delo v lokalnem okolju. Težko bi sedaj prav posebej izpostavila kakšno izmed možnosti svojega udejstvovanja, bom pa zagotovo prisluhnila vsem dobrim pobu-

dam iz lokalnega okolja.

Kaj novega še prinaša tako imenovanje v vaše življenje? Na Ljubljano ste sedaj verjetno že navajeni?

Na Ljubljano sem sedaj že kar precej navajena, saj je v zadnjih nekaj letih, predvsem odkar sem tam zaposlena, postala moj drugi dom. Kljub temu pa poslanska funkcija v moje življenje prinaša kar nekaj sprememb. Odhajam v povsem novo delovno okolje, med nove sodelavce. Privaditi se moram na povsem drugačen način dela. Če se lahko pošalim, je v prvih nekaj dneh izziv že to, da v labirintu hodnikov sploh najdeš svojo pisarno ali pot do izhoda. Zagotovo je pred mano zelo zanimivo in tudi pestro obdobje, katerega se res zelo veselim.

Hvala za vaše odgovore in želimo vam uspešno delo!

Županja Saša Likavec Svetelšek se je že pogovarjala s poslanko Počkajevo in ji čestitala za imenovanje, z Ljubičevjo pa nekoliko kasneje, ko je glasilo že izšlo.

**OBE POSLANKI STA ODPRTI ZA VPRAŠANJA NAŠIH OBČANOV in sicer jih lahko naslovite na občino: bodisi fizično po pošti bodisi po elektronski pošti kadarkoli. Obvezno pripišite svoje podatke in poslanki vam bosta odgovorili ali vas povabili na skupni sestanek.**

Ester Mihalič

## NOVOST ZA KMETE

Izšel je novi zakon o ugotavljanju katastrskega dohodka, za katerega se bo po novem uporabljalo ekonomski račun za kmetijsko gospodarstvo, za kar bo podatke zagotavljal statistični urad. Nova metodologija naj bi bila bolj pregledna, enostavna in stabilna. Katastrski dohodek se bo spreminjal vsaka tri leta na podlagi povprečja ekonomskih računov, lestvice bo na tri leta na novo določila vlada. Kmetje lahko na izpostavah geodetske uprave preverijo, kolikšen katastrski dohodek so jim izračunali.

Vir: SOS



## SREČANJE ŽUPANJ V OBČINI KOZJE

V petek, 7. 10. 2016, je v organizaciji Skupnosti občin Slovenije potekalo že 6. srečanje županj. Uvodoma je županja gostiteljske občine Milenca Krajnc pozdravila prisotne, ki so se zbrali na gradu Podsreda v Občini Kozje. Srečanja županj se je udeležil tudi predsednik računskega sodišča Tomaž Vesel.

Županje in predsednik računskega sodišča so govorili predvsem o številnih težavah s področja občinskih javnih zavodov, oskrbi starejših in vrtcih ter najpogostejših napakah

občin pri njihovem poslovanju. Županje so dobile številne odgovore v zvezi z revizijskimi postopki računskega sodišča in drugimi aktualnimi zadevami, s katerimi se srečujejo pri vsakdanjem delu. Vesel je še povedal, da jih v zadnjem času skrbi predvsem izvajanje javno-zasebnih partnerstev, kjer občine prevzemajo nesorazmerno velika tveganja, država pa se mora odzvati na izjemno naraščajoče socialne transferje. (Povzeto po obvestilu SOS.)



## OPUSTOŠENA IN UNIČENA NOTRANJOST CERKVE SV. ŠTEFANA MED KOVČICAMI IN OREHKOM V BRKINIH

Na griču med brkinskima vasicama Kovčice in Orehek je idilična cerkev sv. Štefana pred dobrima mesecema doživela nič kaj idilično dejanje. Čeprav je cerkev posvečena prvemu mučencu sv. Štefanu, tako prebivalci Kovčic kot Orehka praznujejo vaški praznik na god sv. Jerneja, torej prvo nedeljo po 24. avgustu. Tako je bilo tudi letos, ko so se zadnje avgustovsko nedeljo zbrali pri maši in notranjost cerkve zadnjič videli celo.



„Nad dejanjem smo vsi ogorčeni. Težko nam je, še posebno, ker so domačini v zadnjih letih za cerkev lepo skrbeli. Verjame se, da tako dejanje prizadene tudi kot skrunitev verskih simbolov,“ je takrat o vandalskem divjanju v cerkvi povedal župnik Vid Premrl. Domačini so zgroženi, saj je mladenič razdejval vse tri ol-

tarje in notranjost cerkve celo poskušal požgati.

Teden dni po maši je domačinka, ki živi na Krasu, k cerkvi pripeljala svojo družino, da bi ji pokazala cerkev. Opazila je, da so vrata odklenjena in poklicala na Kovčice. „Klicala je mojo sosedo in ji povedala, da je cerkev odklenjena in da smo jo verjetno pozabili zakleniti po maši pred tednom dni. V resnici pa so bila vrata verjetno že takrat vlomljena,“ je povedal predsednik vaše skupnosti Kovčice Simon Lukač. Gospa s Krasa tisto nedeljo v cerkvi ni opazila posebnosti.

Naslednji dan pa se je vse skupaj zaostri: najprej je Kristina Frank opazila, da so vrata vlomljena. Poklicala je Lukača, ta pa policiste, s katerimi se je dogovoril, da jih popoldne pelje na ogled. Tačas pa je sosed Jože Frank z motorjem skočil do cerkve pogledat, kaj bi potrebovali za popravilo vlomljenih vrat, a je hitro ves razburjen pritekkel nazaj, da je v cerkvi vse razbito in da se iz nje kadi. Vsi so odhiteli k cerkvi: »Ko smo vozili proti cerkvi, je nasproti pripeljal moški s terenskim vozilom. Skočili smo iz avta, se postavili predenj in ga z razprtimi rokami skušali ustaviti. Pa se ni ustavil, ampak je kar odbrzel mimo nas. Seveda smo videli, kdo je v avtu, vsi ga poznamo,“ je dejal Lukač.

V cerkvi jih je pričakal grozljiv prizor: razbit kamniti steber, kip matere božje in kip angela na levem (orehovskem) oltarju, razbit manjši križ in prazen prostor za sliko na desnem (kovčiškem) oltarju ter praznina v glavnem oltarju, kjer je še pred tednom dni stala oljnata slika sv. Štefana. Poleg tega sta na tleh goreli blazini s klopi, glavna vhodna vrata so bila odvržena na klopi, da bi hitreje zagorelo, pa je storilec razbil tudi obe okni in v cerkvi ustvaril prepah. K sreči so domačini plamene pogasili. Storilec je verjetno z macolo razbil desni okvirni kamen glavnih vrat.

Župnik župnije Slivje Vid Premrl, kamor sodi tudi cerkev pri Kovčicah, je povedal, da so ukradeno oltarno sliko našli pri jami Dimnice med Slivjem in Markovščino, raztrgano na šest kosov.

Policisti so mu prinesli to sliko, še eno sliko brez posebne vrednosti in zadnjo sliko križevega pota, ki se je ohranila v cerkvi. Sicer pa so cerkev, ki stoji na pol poti med Kovčicami in Orehkom in je od obeh vasi oddaljena dober kilometer, okradli že večkrat.

Anita Leskovec s koprške policijske uprave je takrat novinarju pojasnila, da kriminalisti mladeniča, ki so ga domačini opazili na kraju, sumijo, da je res storil ta dejanja. Če mu bodo to dokazali, ga čaka ovadba za tri kazniva dejanja: veliko tatvino, poškodovanje ali uničenje stvari posebnega kulturnega pomena in poskus požiga. Na njegovem domu so opravili tudi hišno preiskavo in nadaljujejo z zbiranjem obvestil. Po naših informacijah so preiskali domovanje 26-letnega mladeniča iz ene od sosednjih vasi, ne pa iz Orehka ali Kovčic.

Županja Saša Likavec Svetelšek se je v začetku oktobra srečala z župnikom Vidom Premrlom. Skupaj sta pretehtala možnosti obnove in županja se je obvezala, da bo preverila možnosti sofinanciranja s strani pristojnega ministrstva ter drugih virov financiranja.

Simon Lukač nam je povedal, da so vaščani Kovčic in Orehka ta čas zamenjali zlomljeno ključavnico, pospravili notranjost cerkve in zamenjali razbite šipe.

Na Policijski upravi v Kopru so nam povedali, da je bil storilec odkrit ter prijeto in zoper njega je bila podana kazenska ovadba, saj je bil ugotovljen utemeljen sum. Gre za mlajšega moškega iz okolice Materije. Postopek je sedaj na sodišču. Obtožen je treh kaznivih dejanj: velike tatvine, poškodovanje ali uničenje stvari, ki so posebnega kulturnega pomena ali naravne vrednote in požig. Vir: članek Danijela Ceka, Primorske novice

Ester Mihalič

## KAM Z ODPADKI?

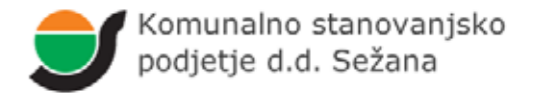
Ob toliko različnih možnostih oddaje odpadkov še vedno preveč odpadkov obleži po gozdovih, gmajnah in sprehalnih poteh. Na ekoloških otokih večkrat vidimo puščene televizorje, avtomobilske gume, kovinske odpadke ..., ki tja ne sodijo.

Odlaganje odpadkov v naravo ali na tla ob zabojnike je prepovedano in tudi sankcionirano s strani Medobčinskega inšpektorata in redarstva. Možnosti za pravilno oddajo odpadkov je veliko, zato naprošamo vse, da za stvari poskrbite tudi potem, ko te postanejo odpadki.

**LOČENE ODPADKE IZ GOSPODINJSTEV** (papir, plastično embalažo, plastenke, steklenice, pločevinke in biorazgradljive kuhinjske odpadke) prinesite na ekološke otoke. Svetujemo vam, da odpadke (plastenke, tetrapake, kartonasto embalažo ...) stisnete že ob njihovem nastanku, saj vam bodo tako doma zavzeli manj prostora, manj pogosto jih boste odnesli na ekološki otok, prav tako pa se bo počasneje polnil tudi zabojnik na ekološkem otoku. Prosimo vas tudi, da bio odpadkov v zabojnik ne odlagate v plastični vrečki. Bio odpadke lahko v rjavi zabojnik odložite v papirni vrečki, biorazgradljivi vrečki ali pa jih v zabojnik stresete brez vrečke.

**KOSOVNE IN NEVARNE ODPADKE** oddajte na **Zbirnem centru za individualni dovoz odpadkov v Hrpeljah** (ulica ob Dolu) ali pa jih shranite do spomladanske akcije zbiranja kosovnih in nevarnih odpadkov po naseljih.

**ODPADKI Z VRTOV IN OSTALI ZELENi ODREZ** ne sodijo v rjavi zabojnik na ekološkem otoku, prav tako ne sodijo v zabojnik za ostanek komunalnih odpadkov. Zeleni odrez je priporočljivo **kompostirati na domačem kompostniku**. Če nimate možnosti domačega kompostiranja, morate te odpadke pripeljati na **zbirni center za individualni dovoz v Hrpeljah**. Zaradi lažjega prevoza vam priporočamo, da debelejšje in večje kose organskih odpadkov zdrobite z vrtnimi škarjami, s sekiro ali drobilcem zelenega odreza.



**OSTANEK KOMUNALNIH ODPADKOV** odložite v zeleni hišni zabojnik, ki vam ga izpraznimo po urniku, vsake štiri tedne.

Urnik oddaje odpadkov na Zbirnem centru za individualni dovoz odpadkov Hrpelje - Kozina (ulica ob Dolu):

**torek: 14–17h**  
**četrtek: 9–13h**  
**1. in 3. sobota v mesecu: 9–13h**

Na Zbirni center Hrpelje - Kozina lahko pripeljete\*:

- izrabljeno gospodinjstvo in ostalo elektronsko opremo (hladilnike, zamrzovalnike, pralne, pomivalne, sušilne stroje, štedilnike, tv, radie ...),
- neuporabno leseno in oblazinjeno pohištvo ter ostale nekovinske kosovne odpadke (omare, stole, mize, kavče, talne obloge, žimnice ...),
- kovinske kosovne odpadke (kolesa, razne odpadne kovinske predmete...)
- akumulatorje in baterije,
- odpadna jedilna in motorna olja (pripravite v zaprtih posodah, kanticah),
- ostanke in embalažo škropiv, barv, lepil, lakov, topil, zdravila,
- kozmetiko, čistila, spreje,
- živosrebrne termometre in neonska svetila,
- večje količine ločeno zbrane embalaže (plastične, papir in karton, stiropor ...),
- zeleni vrtni odrez,
- izrabljene avtomobilske gume (do 4 na osebo).

\*Ob oddaji odpadkov potrebujete kupon za oddajo kosovnih in nevarnih odpadkov, ki ste ga prejeli skupaj z urnikom odvoza odpadkov.

Za morebitna vprašanja glede pravilne razvrstitve in oddaje odpadkov pa nam lahko tudi pišete na [info@ksp-sezana.si](mailto:info@ksp-sezana.si) ali pa nas pokličete na tel. 05 / 73 11 240. Več o odpadkih si lahko preberete tudi na naši spletni strani [www.ksp-sezana.si](http://www.ksp-sezana.si). Komunalno stanovanjsko podjetje d.d. Sežana

## VAS POD LIPAMI IN PLENIR, POLN DOBROT

Knjiga »Vas pod lipami« nas je po predstavitvi letošnjega maja na domačih tleh v Nasircu povezala v še en prisrčen večer v Knjižnici na Kozini, ki se je zgodil v petek, 14. oktobra. Avtorica Alberta Ostan je krasna sogovornica in ponovno je z nami, ki se nas je tudi tokrat zbralo kar veliko, delila številna doživetja, spomine iz otroštva in misli. Viharno obdobje pred, med in po vojni v obmejnih krajih ima tako nove dragocene zapise na papirju. Kulturni večer so obogatili člani Kvinteta Kvintal s pravim izborom pesmi, zaključila pa ga je čudovita gesta avtoričine sorodnice Blanke Kaltnekar. Ta je svoji teti pripravila »plenir«, kot ga je vedno pripravljala njena mama, ko je avtorica še živela v Kopru in prihajala na deželo k svojim na obisk: domača jajca, krompir, čebula, domač štrukelj in še kaj bi se našlo.

Ester Mihalič



## BARKOVLJANKA 2016

Gre za velik in zelo privlačen dogodek v nam najbližjem italijanskem mestu Trst. Barkovljanka ima že poseben status – v osnovi pa je regata jadrnic, ki jo danes spremljajo še veliki glasbeni, kulturni in poslovni dogodki. Začelo se je leta 1969 z 51 jadrnicami, letos jih je bilo prijavljenih 2 tisoč. Med njimi tudi štiri jadrnice s posebno zgodbo povezovanja: Ekipa brez meja ali No borders team, ki se je oblikovala iz skupine prijateljev, podjetnikov in javnih upraviteljev, od slednjih je bila pobudnik Občina Zgonik, ki so se ji pridružile še Sežana in Repentabor, letos pa še Komen, Divača in naša občina. Poleg dveh jadrnic so bili člani No borders team tudi na krovu jadrnic Bohem in Maxi Jene. Za nas pomeni Brkovljanka tudi priložnost predstavitve in promocije Krasa in Brkinov. Tudi letos smo sodelovali v okviru razstavnih paviljonov Slovenske turistične organizacije vse štiri dni, od 6. do 9. oktobra. Na prireditvi smo bili prisotni informatorji s promocijskim materialom (zvrstili smo se iz vseh štirih občin) in vsak dan dva ponudnika. V četrtek zvečer so bili z nami tudi vsi štirje župani in prijatelji iz No borders team, da so poskusili dobrote Krasa in Brkinov, ter člani Kraškega šopka. Njihova pesem in ples sta pritegnila nemalo radovednih pogledov in nekateri so z zanimanjem prisluhli slovenski pesmi.

Ester Mihalič



## PROSLAVA OB PRAZNIKU PRIKLJUČITVE PRIMORSKE K MATIČNI DOMOVINI

**V soboto, 17. septembra, je na Novem trgu v Postojni potekala letošnja proslava ob državnem prazniku priključitve Primorske k matični domovini. Priključitev Primorske je slovenski državni praznik od leta 2006, obeležuje pa uveljavitev pariške mirovne pogodbe 15. septembra 1947, s katero je velik del Primorske pripadel Jugoslaviji.**

Proslavo sta organizirali Občina Postojna in Združenje borcev za vrednote NOB Postojna. Prireditev je stala 55.000 evrov. Skoraj polovico je prispevala postojnska občina, preostalo pa Ministrstvo za kulturo in 23 drugih primorskih občin, med njimi tudi naša. Primorske občine tako že sedmo leto zapored pripravljajo prireditev ob državnem prazniku, saj se je slovenska vlada leta 2009 odločila, da bo pripravila državno prireditev ob tem prazniku le vsako peto leto. Lokacijo prireditve si izmenjujejo. Prireditev je potekala pod geslom *Primorska. Srčna*. Za razliko od prejšnjih let se je uradna proslava raztegnila v celodnevno dogajanje. Zaključilo se je z večernim koncertom, na katerem je nastopila tudi znana rock zasedba Zaklonišče prepeva. Vrhunec prireditve je kljub temu predstavljal klasični kulturni program pod imenom *Primorska, iz česa je lepota tvoja stkana*, ki ga je zasnovala režiserka in scenaristka prireditve Silva Bajc. V njem je nastopilo kar okrog 120 kulturnih ustvarjalcev, med njimi tudi Partizanski pevski zbor Pinko Tomažič, Postojnska godba 1808, kantavtor Drago Mislej Mef, violinist Zdravko Pleše, saksofonist Tomaž Nedoh ter igralec Boris Cavazza. Kljub deževnemu vremenu se je proslava udeležilo okrog 10.000 obiskovalcev, med njimi tudi naša županja Saša Likavec Svetelšek. Proslava se je zaključila s tradicionalnim petjem primorske himne *Vstala Primorska*, ki jo je izvedel Partizanski pevski zbor Pinko Tomažič iz Trsta.

(vir: Matic Batič, članek na [bordermemo.wordpress.com](http://bordermemo.wordpress.com))



## DROBTINICA 2016

Rdeči križ Slovenije skladno s svojim mandatom ščiti človeško dostojanstvo in s svojimi humanitarnimi programi blaži stiske ljudi. Tveganju revščine je bilo po uradnih podatkih leta 2015 izpostavljeno 287.000 oseb (14,3 %) in čeprav uradni podatki kažejo, da se je stopnja tveganja revščine nekoliko znižala, še vedno več kot 130.000 posameznikov za preživetje potrebuje raznovrstno materialno pomoč. Zaskrbljujoč je podatek, da je med 287.000 osebami, ki so izpostavljene tveganju revščine, kar 54.000 mladoletnih otrok (14,2 %



vseh otrok). In prav njim je namenjena naša akcija Drobtinica 2016, saj nas v Rdečem križu Slovenije še posebej skrbi za otroke, ki živijo v pomanjkanju.

Že šestnajst let na svetovni dan hrane (16. oktober) z enodnevno kampanjo Drobtinica dopolnjujemo programe socialne pomoči otrokom iz socialno šibkih okolij in slovensko javnost ozaveščamo o nezadostni in/ali nepravilni prehrani naših najmlajših – osnovnošolcev ter obenem vzpodbujamo čut solidarnosti z vsemi, ki so se znašli v stiski.

Na Kozini ima akcija Drobtinica že dvanajstletno tradicijo. Naše marljive prostovoljke iz krajevnih organizacij Rdečega križa z območja Občine Hrpelje - Kozina vsako leto ob svetovnem dnevu hrane pred trgovino Tuš na Kozini napolnijo stojnice z raznovrstnimi domačimi dobrotami. Tudi letos so napikle kar 200 škatlic po 250 g različnega drobnega peciva. S pekovskimi mojstroviniami so stojnico obogatile še domačinke. Na stojnicah kot vedno ni manjkalo kruha, s katerim so nas oskrbeli naši zvesti donatorji, in jabolk domačih brkinskih sadjarjev. Svoj prispevek za stojnico so dodali tudi učenci osnovne šole iz Hrpelj. V šoli so z mentorji pripravili domače

## OTROCI REŠUJEJO ŽIVLJENJA!

Evropa vsako leto 16. oktobra obeležuje evropski dan oživljanja, ki tokrat posebno pozornost namenja otrokom in poteka pod geslom "Otroci rešujejo življenja". Ob tem povodu so partnerji programa skupaj s sopolisniki na Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport RS naslovili pobudo o uvedbi obveznega 2-urnega nacionalnega iz-

obraževalnega programa iz temeljnih postopkov oživljanja. Delež očitvidcev, ki začnejo ob srčnem zastoju oživljati, naj bi namreč najbolj povečalo ravno obvezno nacionalno učenje otrok, kažejo raziskave in dolgoletna praksa v nekaterih državah, hkrati je tudi Svetovna zdravstvena organizacija izdala priporočilo najmanj dveh ur učenja



maslo, ognjičevo mazilo in simpatične okrasne sovice. Skupinica učencev je sobotno dopoldne pridno vabila ljudi k sodelovanju. Obiskovalci so si z zanimanjem ogledovali ponudbo in z veseljem prispevali za dober namen.

V štirih urah sobotnega dopoldneva se je v skrinjici nabralo za **1.370 evrov** prispevkov. Zbran denar bo v celoti nakazan Osnovni šoli Dragomirja Benčiča - Brkina v Hrpeljah za pomoč otrokom iz socialno šibkih družin pri plačilu šolske prehrane in šole v naravi.

Hvala vsem dobrosrčnim ljudem, ki so prispevali material ali denarni prispevek.

**Posebej se zahvaljujemo vsem donatorjem in izvajalcem, ki ste Drobtinico omogočili:**

REGEND d.o.o., pekarna Kozina  
FAMA d.o.o. Vipava, Market Hrpelje  
PEKARNA SINANBEGOVIČ MIDHO iz Hrpelj  
SPAR SLOVENIJA D.O.O.  
BLOG AMELIE iz Ocizle

**SADJARJI:**

SADJARSKA KMETIJA PEČAR B. iz Prešnice  
SEGULIN ANGEL iz Slop  
DAMJAN MARSIC iz Slop  
IGOR ŠIŠKOVIČ iz Slivja  
DUŠAN GRK iz Slivja  
PROSTOVOLJKE RDEČEGA KRIŽA  
UČENCI IN MENTORJI OŠ DRAGOMIRJA  
BENČIČA - BRKINA

Dora Sedmak

Foto: Dora Sedmak

Otroci rešujejo življenja



oživljanja vsaj od 12. leta starosti dalje. Ob tokratnem evropskem dnevu oživljanja je znova po vsej Sloveniji potekalo več kot 90 brezplačnih tečajev temeljnih postopkov oživljanja po osnovnih šolah in širše, partnerji projekta (Slovenski reanimacijski svet, Rdeči križ Slovenije in Val 202) pa bodo tudi na druge načine ozaveščali, da lahko s preprostimi postopki sočloveku rešimo življenje, in pri tem posebej poudarjali vlogo otrok.

Tudi člani **Ekipe prve pomoči rdečega križa Občine Hrpelje - Kozina** smo se priključili akciji "OTROCI REŠUJEJO ŽIVLJENJA" ter v **soboto, 15. 10. 2016**, pred trgovino Tuš na Kozini demonstrirali temeljne postopke oživljanja (TPO). Letos sta se nam pri demonstraciji pridružili osnovnošolki **Ema Grmšek** in **Sara Poles**.

Obe učenci obiskujeta krožek prve pomoči na Osnovni šoli Dragomirja Benčiča - Brkina Hrpelje. Krožek je po nekajletnem premoru zopet zaživel, za kar se mentorici Kristina Gustinčič in Iris Birsa zahvaljujeva vodstvu šole za posluš in podporo.

Akcija je bila dobro obiskana, vendar ugotavljamo, da imajo odrasli strah pred TPO in raje opazujejo, kot da bi sami poskusili. Bolj pogumni so otroci, ki nimajo predsodkov in so takoj pripravljeni poskusiti.

Tudi zaradi tega bodo učenci, ki obiskujejo krožek prve pomoči v šolskem letu 2016/2017, demonstrirali TPO učencem, ki se bodo lahko tudi sami preizkusili v oživljanju. Hkrati jih bodo ozaveščali o preventivi, znanju in veščinah za nudenje prve pomoči.

**Življenje je samo eno in ga je treba reševati.**

*Iris Birsa*



## DRUGI LETNI KONCERT VOKALNE SKUPINE KARINA

Brskanje po fotografijah, postavitve razstave, smeh, postavitve scene, še več smeha, nabiranje rožic, nabava vsega živega, izbira uniform, obisk sponzorjev, scenarij, luči, koreografija, pevske vaje, tonska vaja, gostje, instrumentalisti, dogajanje v zaodrju – prigrizki, ples, kodri, viljamovka, spet smeh, malo treme, iskanje not, iskanje čevljev. Mala pevka Lana, ki ji je pripadla častna vloga otvoritve koncerta nestrpno pričakuje začetek, Leon se pripravlja na svojo prvo odrsko vlogo kosca, za pričesko poskrbi mama Jasna, Karina, kakopak. Povezovalca in instrumentalisti se čudijo, kaj za ene vaje izvajajo Karine pred nastopi in smehoma poskusijo še oni. Na letnem vedno dogaja! Pa je vsemu temu vrvežu navkljub še vedno dovolj časa za ples v zaodrju, prigrizke, fotošuting, nasmehe in tisti prelep mir, preden greš na oder, ki ga zna ustvariti samo naša Andreja, ali pa ko poješ Ubi caritas.

Kakorkoli, 24. septembra smo v Kulturnem domu Hrpelje z 2. letnim koncertom pozdravile jesen in nazdravile na 4. rojstni dan. Skrita srčika letošnjega koncerta je bila dvojnost, uravnoteženost, kot jin in jang. Dve sceni, Vitan na violončelu, Anja na klavirju, svetloba in tema, vse skupaj pa sta dinamično povezala Ester in Peter.

Tudi tokrat smo bile v čudoviti družbi, in sicer gostov Komornega zbora Glasis iz Markovcev na Štajerskem in Vokalne skupine Anakrousis iz zamejstva, instrumentalistov Anje Tavčar, Tineta Babuderja, Katje Praček in Vitana Košpende, mlade pevke Lane Luznar, malega Kanarina Leona, povezo-



valcev in pripovedovalcev Ester Mihalič in Petra Filipčiča, fotografinke Andrejke Cunjac ter lučkarjev in toncev, ki slišijo na ime AH Multimedija.

*Tanja Novak*

K izvedbi letošnjega letnega koncerta so pripomogli naši dragi sponzorji: Občina Hrpelje - Kozina, AH Multimedija, fotografinka Andrejka Cunjac, Gostilna in pivovarna Križman, Tublje, Picerija in oštarija Tonca, Kozina in Matjaž Rudež, ki je poskrbel, da smo lahko tudi nazdravili, kot se spodobi. Vsem se iskreno zahvaljujemo! (iz bloga: <http://vokalnaskupinakarina.blogspot.si>)

## FOTOGRAFIJE GLINŠČICE

S koncem septembra se je iztekel fotografski natečaj na temo Glinščice. Želeli smo pridobiti nabor novih fotografij iz te naše prelepe doline, ki jih bomo uporabili za njeno promocijo. To smo tudi uspeli, saj je sodelovalo kar 16 fotografov in smo prejeli preko 100 fotografij. Izmed prejetih motivov pogrešamo še motive kolesarjev, za kar se še vedno toplo priporočamo, tudi če se je natečaj že zaključil.

Podelili smo tri nagrade trem avtorjem – Igorju Petarosu, Mariji Maruši Maraž in Damjanu Križmančiču, ki nam je napisal tudi sledeče verzice:

*Nekje na robu,*

*v bližini doline Glinščice,*

*kjer struge in hudourniki napajajo glavni tok,*

*spet čaka nekdanj lastnika zemljišča,*

*sedaj mogoče tudi popotnika ali sprehajalca,*

*čaka neobičajna, sestavljena iz peščenjaka,*

*katerega prevladuje ta čaroben kotiček geološke prelomnice*

**KAMNITA HIŠKA.**

Vsem se zahvaljujemo za sodelovanje, Andrejki Cunjac pa za sodelovanje v komisiji!

*Ester Mihalič*



## S SONCEM OBSIJAN 17. KOSTANJEV PRAZNIK

Zbujanje v deževno sobotno jutro nam je dalo potrditev, da smo se še kako prav odločili, da 17. kostanjev praznik premaknemo na nedeljo. Sončno sobotno popoldne nam je bilo naklonjeno za pripravo prizorišča.

Nedelja. Sonce je obsijalo Rodik in kaj bi si lahko želeli še več? Veliko število obiskovalcev, ki bodo potrdili naš trud in delo.

Ob osmi uri so se zbirali na vasi že prvi stojničarji in kuharske ekipe. Kmalu za njimi pohodniki in kolesarji. Z nasmejanimi obrazi so se podali na pot. Naša povezovalka programa Alenka Lukač Segulin se je »oglašala« in ves dan krasno skrbela za vzdušje, predstavitev kuharjev, stojničarjev, skratka narekovala potek celotnega dogajanja po programu. Kolesarji so obrnili v osrčje Brkinov in se okrepčali na Tatrah. Na Ekološki kmetiji Mahne so jih pričakali z odprtimi rokami, za kar se jim iskreno zahvaljujemo. Število pohodnikov je preseglo naša pričakovanja. Škratu naproti se je podalo nekaj manj kot 60 najmlajših pohodnikov. Med potjo so spoznavali mitološke zgodbe in čakali na trenutek, da jih kakšen prijazen škrat preseneči. In res jih je, pripravil jim je zvrhano vrečo dobrot, vendar je njihovim očem ostal skrit. Škoda ali pa tudi ne, tako se bodo še kdaj podali v naravo in previdno stopali po njegovih stopinjah. Otroci, ki si škratov niso želeli srečati ali niso na pohod odšli zaradi kakšnega drugega razloga, so ustvarjali na otroški delavnici in izpod prstov malih umetnikov so nastala dela neprecenljive vrednosti.

Pohodnikov, ki so bili enako kot »tamali« pod budnim očesom vodnikov PD Slavnik, se je zbralo natanko 155. Začrtano pot so morali skrajšati, ker se je bilo s tako veliko množico kar težko

premikati dovolj hitro, da ne bi zamudili najlepšega dela prireditve. Pri Filetu so naredili kratko postojanko, izpraznili hladilnike in pohiteli nazaj v Rodik. Medtem ko so pohodniki odkrivali lepote narave, je iz kotlov že pošteno dišalo. 14 kuharskih ekip je pripravljalo različne dobrote.

Ob 11. uri je na startu čakalo 30 tekačev, polnih adrenalina, da jih spustimo na 5- in 10-kilometrsko pot. Zanimivo, da so se letos prav vsi udeležili 10-kilometrsko trase in nam dali vedeti, da naslednje leto podaljšamo za kakšen kilometer ali dva. Nagrade za prva tri mesta med ženskami in moškimi sta nam pomagala podeliti tekaški trener Urban Praprotnik in njegova ljubka žena, ki ima korenine prav v Rodiku, Jasmina Kozina Praprotnik. Zelo smo bili počaščeni njenega obiska.

Stojničarji so medtem že zasedli stojnice in na ogled ponudili domače dobrote, ročna dela ali pa so samo promovirali svoj kraj.



Starta stare pastirske igre, igre na škrabe, se je letos udeležilo 8 ekip. Zmagovalca za prehodni pokal sta bila Boris Živec in Goran Stojan iz Goriškega. Vzdušje, ki je spremljalo igro, je bilo izjemno, pod budnim očesom odličnega sodnika ni bilo moč prirejati pravil. V odsluženih bobnih pralnih strojev so se že vrteli kostanji, ravno tako so kostanjari zakurili v starih »špargetih«. Oder je medtem zasedla skupina Ventilčki, ob 14h pa so bili na vrsti gostje z Dravskega polja – Mini godba Pepi Krulet. Krasno so ogreli množico, nekateri so se zavrteli, spet drugi so jih samo občudovali, koliko energije premorejo. Množica jih je toliko prevzela, da so čez dve uri še enkrat stopili na oder in razveselili ljudi.

Ob 15h je sledil slavnostni nagovor naše županje Saške Likavec Svetelšek. Ona se je zahvalila nam, svoj nagovor zaključila s spodbudnimi besedami, mi pa se pravzaprav moramo zahvaliti njej in celotni občinski ekipi, da nam tako stojijo ob strani, nas podpirajo in bodrijo.

Sledil je razrez kostanjeve torte velikanke. 60 kg sta tehtali obe skupaj in obiskovalci, ki so zamudili sladko umetni-

no izpod rok domačih gospodinj, so se morali zadovoljiti s koščkom torte. Uradni del praznika se je zaključil z izborom kralja in kraljice. Letos sta kroni ostali v Rodiku. Celo leto bosta klobuka okrašena s kostanjem nosila energična Elena Mahne in predsednik KS Rodik Gregor Mihelj.

Nemogoče je bilo prešteti to množico obiskovalcev, ki se je namenila v Rodik, na začetku vasi je nastal prometni kaos, vendar je na vasi vela pozitivna energija. Številka nas je močno presenetila in verjamem, da nam majhne zmedenosti v organizaciji ni nihče zameril. Trudimo se po svojih najboljših močeh, na napakah se učimo in iz čistih prostovoljcev vsako leto rastemo v zrelejšo organizatorje.

Hvala vam za tako množičen obisk od blizu in daleč, hvala kuharskim ekipam za pripravo odličnih jedi, ki so kmalu

pošle, hvala stojničarjem, da so obarvali prizorišče, hvala gostom Mini godba Pepi Krulet in skupini Ventilčki za krasno glasbeno razvajanje, hvala vsem sponzorjem, ki so nas letos v velikem številu denarno ali materialno podprli, ter hvala Občini Hrpelje - Kozina za pomoč in podporo pri organizaciji. Kot vsako leto je članek omejen in bi z hvalami lahko nadaljevali še na naslednjih straneh.

Radi bi se samo še zahvalili Rodiča-



nom, super smo bili in naj nas pozitivna energija in elan držita še mnogo let! Za TD Rodik, Valerija Pučko



## SKOZI PODZEMLJE NAJHITREJE ANA ČUFER IN SIMON STRNAD



X-tek Dimnice 2016, ki je 16. oktobra 2016 v Slivje pritegnil 151 tekačev na 4.000 metrov dolgi progi, 1.400 m pod zemljo in 2.600 m po površini, sta zmagala gorska tekača, reprezentantka Ana Čufer in primorski pokalni prvak Simon Strnad. Oba zmagovalca sta v Slivju tekla prvič in obema se je nenavadna tekaška kombinacija zdela zelo zanimiva.

Najhitrejša sta iz roka županje Občine Hrpelje - Kozina Saše Likavec Svetelšek prejela posebna, unikatna pokala, najboljši v 12 kategorijah so dobili medalje, vsak deseti tekač pa je domov odnesel praktično nagrado. Tekachi – polovica jih je bila Tržačanov, Slovenijo so zastopali ljubitelji tekaških dogodivščin z vseh koncev, na progo pa so šli tudi tekači iz Hrvaške in Litve – so hvalili joto in zavitek iz slovitih brkinskih jabolk, na priložnostno organizirani tržnici pa so kupovali pridelke in izdelke iz Brkinov.

Utrjevanje tekaškega prijateljstva prek meje se bo nadaljevalo 27. novembra 2016, ko bo tržaško planinsko društvo v Briščkih pripravilo svoj podzemni tek skozi Veliko pečino (Grotta gigante). Takrat bodo razdelili tudi priznanja najboljšim tekačem na obeh tekih, udeležencem mednarodnega Jamskega pokala.

Tudi tretji X-tek so pripravili člani Jamarskega društva Dimnice, skupaj s partnerji, koordinacija je bila v rokah spletnega portala Ljudstvo tekačev, glavna med sponzorji pa je bila Občina Hrpelje - Kozina, katere županja je v svojem pozdravu tekačem in organizatorjem povedala, da si v občini želijo nadaljevanja te nastajajoče tekaške tradicije.

Glavni sponzor:

Drugi sponzorji:



Na prvem teku so na cilju našeli 79 tekačev, na drugem pa že 127. Omembe vrednih poškodb na dokaj spolzki progi skozi podzemlje še ni bilo.

Foto: FK Portorož



## OGENJ, RIT IN KAČE NISO ZA IGRAČE

Pisateljica, pravljíčarka, publicistka, novinarka in ljubiteljska raziskovalka preteklosti Milena Miklavčič (rojena leta 1952

v Žireh) je gostovala na najvišje ležečem kraju v Brkinih, na Artvižah, ki se ponašajo s kar 816 metri nadmorske višine. V goste so jo povabili člani Študijskega krožka Zgodbarnica, ki že od leta 2012 deluje pod vodstvom mentorice Patricije Dodič, pesnice in vodje kozinske knjižnice, ter pod okriljem Andragoškega centra Slovenije in Kosovelove knjižnice Sežana. Novo študijsko sezono so otvorili prav v vaškem domu na Artvižah, ki je zaradi zanimive teme bil skorajda premajhen, saj so ga številni obiskovalci napolnili do zadnjega kotička. Zbrane je pozdravila predsednica vaše skupnosti Artviže **Daniela Stančič**, z avtorico pa sta se pogovarjala **Irena Štemberger** in **Ivan Novak**, člana ŠK Zgodbarnica. Avtorica je predstavila odmevno, zelo brano in kar 18-krat ponatisnjeno knjigo »Ogenj, rit in kače niso za igrače: Kako so seksali in rojevali pred sto leti«, katere prvi natis so zavrnilo kar tri založbe. Knjiga je dvignila mnogo prahu, saj gre za prvo delo, ki na poljuden način, a etnološko dragoceno popisuje spolne običaje naših prednikov na Slovenskem od začetka 20. stoletja do leta 1960.

»Iz teh krajev, kot so Brkini in Kras, sem zbrala kar veliko zgodb. Kraševke so bile nam žirovskim ženam podobne, bile so od hudica. Sicer pa sem za raziskave o intimnem življenju Slovencev pred sto leti zbrala približno dva tisoč zgodb.« je svojo pripoved začela Miklavčičeva. Nadaljevala pa s temo, zakaj so bile ženske brez spodnjih hlač. »Rojena sem leta 1952 in še leta 1965 je bila moja babica brez spodnjic. To pa zaradi praktičnih razlogov: ni bilo treba prati, studenčnica je bila daleč proč, pa tudi ženske niso imele higienskih vložkov..To knjigo sem začela pisati, ker sem hotela svoji mami dokazati, da ni res, da so šle ženske nedolžne k poroki. Žal pa se o spolnosti ne pogovarjamo dovolj ali pa sploh nič, a se vzorci o spolnosti prenašajo iz roda v rod. Ženske pa tudi v spolnosti niso uživale, saj je bil to greh. Užitek so bili namenjeni le lahkim ženskam, h katerim so se nekateri moški radi zatekali. Spolni akt je trajal zelo malo časa, minuto ali dve. Ženska se je ulegla, se pokrila s krilom čez obraz, razširila noge, moški pa se je ulegel nanjo in končal. Ženske pa so ob tem molile,« pojasnjuje Miklavčičeva. Prisotnim ženskam je svetovala, naj ne povedo možem, koliko moških so imele pred njim. Obiskovalci so z velikim zanimanjem prisluhnili pripovedi avtorice, ki se je lotila raziskovanja intimnega življenja v polpretekli zgodovini Slovencev in v knjigi razkrila žgečkljive podrobnosti.

Prireditev, ki so jo naslovili »Karjuola grje neprej«, so z ljudskimi pesmimi obogatili pevci skupine Vasovalci pod vodstvom **Mirka Batista**. Študijski krožek Zgodbarnica pa je predstavil že četrti zbornik, ki je izšel v letošnjem letu in na več kot 150 straneh prinaša obilico zanimivega branja kar 30 avtorjev. Zbornik so obogatili tudi s fotografijami o dejavnosti študijskega krožka, fotografijo na naslovnici pa je prispeval član sežanskega Foto krožka **Žarek Rafael Vončina**.

Člani krožka se zbirajo enkrat mesečno v kozinski knjižnici. Občasno skupaj obišejo kakšen kraj ali se odpravijo na zanimiv pohod. Največkrat pa se usedejo za mizo in si pripovedujejo ali preberejo zgodbe iz preteklih in današnjih časov. Dvakrat na leto se tudi predstavijo širši javnosti. Tako so pripravili zanimive literarne večere v Slivju, Brezovici, Rodiku pa tudi v Bazovici in Borštu.

Olga Knez



## Zvezdica Sijalka in Oblaček Pohajaček

Vi samo mislite, da to pravljico poznate, ampak zagotavljam vam, da temu ni tako. A da ne? O ja. Bila je prirejena po gospodu tem pa onem in tudi pesmico smo si izmislili in na prvi pravljíčno-ustvarjalni urici s Patricijo in Igorjem tudi zapeli čez tri vodé, da se nas je slišalo do Črne gore (in seveda nazaj). Da ne? O ja. Oblaček in zvezdica sta se za kratek čas sprehodila po jesenskem nočnem nebu, pozdravila Luno in druge zvezdice, nato pa sta s simpatičnimi otročki (ki najraje jedo njoke »š čješpo in sz golažm« in – vsaj tako je povedala ena izmed mladih obiskovalk – »to-joto«) ustvarila še na tone lepih mežikajočih zvezdic, četudi jih je na nebu že milijarde. Pa kaj. Zvezdice izpolnjujejo želje, saj veste, in če se jih ustvari še več, to samo pomeni, da se bodo želje otročkom, še preden zaspijo, zagotovo (ali skoraj) izpolnile. Otročki ki na prvi pravljíčno-ustvarjalni urici dobili kartončke z žigci, s katerimi bodo mesečno zbirali ostale žigce in bili ob koncu sezone pravljíčno-ustvarjalnih uric nagrajani s simboličnim darilcem zvestobe. Upoštevalo se bo tudi tistim, ki tokrat niste mogli priti. Naslednja pravljíčno-ustvarjalna urica je napovedana 16. novembra ob 18.00.

Patricija Dodič

Foto: Patricija Dodič



## ČUDOVITO POPOTOVANJE PO KITAJSKI V KNJIŽNICI KOZINA

**Jure in Darija Čeh** sta eminentna gošta, mojstra, ki sta na čisto poseben način predstavila popotovanje po Kitajski. Zakaj na poseben način? Zato, ker sta mojstra Taijiquana in Qigonga, Wudang Kung Fuja, skratka kitajskih notranjih borilnih veščin, s katerimi se predstavljata od lani tudi v naši občini, delujeta pa še v Kopru, Sežani, sosednjih Miljah, Ljubljani in Radomljah. Njuna želja po znanju ju je popeljala na strokovno pot na Kitajsko. »Leta 2012 sva z Darijo ustanovila Qi Lab. Institute, isto leto sva navezala stike z International Qigong Federation ter z Wudang Sanfeng Martial Arts School iz Wudangshana,« pravi Jure Čeh. V brošurici, ki sta jo pustila tudi poslušalcem v knjižnici, pravita, da je Taijiquan borilna veščina z večtisočletno tradicijo, ki sodi med notranje borilne veščine, kar pomeni, da je pomembnejša od fizične moči notranja energija, ki jo kultiviramo z ustreznimi treningi. Včasih se mehko gibov in elementov, ki se razvijajo s treningi, imenuje tudi meditacija v gibanju. Qigong je kitajska veščina za ohranjanje in krepitev zdravja. Pri Wudang Kung Fuju gre za notranje borilne veščine, v katere so vključene Qigong, Taijiquan, daoistična meditacija in še kaj. Pri tej borilni veščini zbiramo energijo v telesu, da jo lahko s pomočjo ustrezne osredotočenosti usmerimo

navzven. Pri vseh omenjenih notranjih borilnih veščinah so prisotne vaje za raztezanje, koordinacijo, ravnotežje in koncentracijo, obenem pa se na vajah udeleženci učijo discipline, spoštovanja, prebujajo skupinski duh in kolegialnost. Vaje pripomorejo k boljšemu občutenju telesa in krepitvi življenjske energije.

Na potopisnem večeru sta nam pokazala, poleg mnogo ostalih zanimivih svetih templjev, tudi Wudangshan, ki je zibelka t. i. notranjih borilnih veščin. Gre za hribovito geografsko območje osrednje Kitajske, ki se razteza med provincami Hubei, Shaanxi ter Chongqing. Zaradi strateško pomembne lege so zgodovinska kitajska cesarstva območje vzdrževala kot duhovno središče Kitajske in daoizma. Danes je območje zaščiten (Unesco) ter velja za najboljše samostanski kompleks na svetu. Znanje se prenaša preko mojstrovega osebnega poučevanja. Wudang Pai je daoističen način duhovnega in telesnega urjenja ter obsega Wü yi – študij borilnih veščin, Yuèqì – študij glasbenih instrumentov, Shūfǎ – študij kaligrafije, Qìgōng – študij energetskih vaj, Yánjiū gūdài zhūzuò – študije starodavnih zapisov in Dàzuò – meditacijo. Učenja so se v meniških družinah prenašala iz generacije v generacijo. Wudangshan vse do danes ostaja področje, kjer skozi



stoletja večino prenašajo v svoji originalni obliki. Vadba poteka na ortodoksen način. Osnova vadbe je t. i. Ji Ben Gong ali temeljna, osnovna vadba, ki ustvarja pogoje za resnejše nadaljevanje v katerikoli veji Neijia Gong Fuja. Danes v Wudangshanu lahko sledimo različnim daoističnim šolam. Daoist in mojster Yuan Li Min je direktor šole Wudang Sanfeng Kung Fu (Wudang Sanfeng Martial Arts School) ter vodja skupine Wudang Wushu.

Jure in Darija sta sicer »muzealca«, kakor si rada rečeta, hkrati pa srčni in lepi duši, katerima se lahko pridružite tako otroci kot odrasli (v naši občini ob ponedeljkih v Vaškem domu Hrpelje). Za vse, ki vas te reči še posebej zanimajo, pa več na spletni strani Qi Lab. Instituta [www.wudangpai-kungfu.si](http://www.wudangpai-kungfu.si) ali na FB: Wudang Pai Kung Fu Hrpelje-Kozina. Še več informacij: [info@qi-lab-institute.org](mailto:info@qi-lab-institute.org) ali 040 648 525.

Patricija Dodič

Foto: Rafael Vončina

## POMEN STAROVERSKIH SIMBOLOV V KNJIŽNICI KOZINA

V Knjižnici Kozina je na temo staroverskih simbolov predavala **Irena Urankar**, ki smo jo pred časom že gostili s predavanjem o staroverstvu. Gre za podpredsednico Društva slovenskih starovercev, o katerih si več lahko preberete na njihovi strani [www.staroverci.si](http://www.staroverci.si). Motivika je imela magični, varovalni in religiozni pomen, v kateri so zakodirano zapisana pomembna staroverska sporočila. Okrasje npr. na vezeninah, pasovih, broškah in pisnicah nikoli ni imelo zgolj estetskega namena. Da simbolika ni naključje, nam je v svoji knjigi že omenil nam bližji Boris Čok v knjigi *V siju mesečine*. Med prvimi nam je predstavil moti-

viko s slovenskega Krasa, ki je po stari veri varovala osebo, ki je nosila omenjeno simboliko. Staroverski način premišljevanja je bil povsem drugačen od današnjega. Vera je bila ves čas prisotna in nobena stvar v življenju ni bila naključna ali brez posebnega pomena. Prav tako so imela staroverski pomen (za tiste, ki so jih znali prebrati, se pravi, da so živel po stari veri) vsa hišna in druga znamenja, npr. na vratih hiše, kašče ali na orodju. Skratka, staroverski simboli so bili vse naokoli, četudi danes mnogih ne znamo prebrati in jih tolmačimo kot kamnoseška znamenja ali okrasni motiv. O simbolih je Urankarjeva spregovorila skozi predstavitev sta-

roverskih bogov, kot so Triglav, Perun, Mora, Živa, Veles in drugi. Urankarjeva se v življenju ukvarja z uresničevanjem poljudnih projektov, kot so delavnice izdelovanja staroverskih simbolov, naravno obdelovanje vrtov (vpliv simbolov na vzgojo sadik) ipd. Temelj staroverstva je sveta trojnost, Triglav s tremi glavami, ki predstavljajo nebo/zemljo/podzemlje. Urankarjeva staroverstvo živi in se ne gre le novodobnih modernij. V skladu z vero prireja obrede, ki pa jih ne posnema povsem iz preteklosti, temveč kolikor je le mogoče sledi sedanjemu času in se mu prilagaja. Pove nam, da je zahodni del Slovenije bližje lunarnemu principu in obredjem,



povezanim s polno luno, zato so tudi pokopi žarni, vzhodni del Slovenije pa sledi solarnemu principu, zato so bili pogrebi v preteklosti skeletni, v gomilah. Staroverci poznajo kozmično jajce, v katerem je prvotno kaos, sčasoma iz njega nastaneta vesolje in svet. Od tod tudi pisanice ob veliki noči – če je bilo jajce rdeče, je pomenilo ljubezen, novo rojstvo, sonce. Na pisanicah velikokrat naletimo na osemkrako zvezdo, ki predstavlja simbol svetlobe oz. premoč svetlobe nad temo. Število osem je število plodnosti. Eden od zaščitnih pozitivnih simbolov je tudi pentagram in v zlatem rezu predstavlja vesolje, drugi najmočnejši staroverski simbol pa je trikotnik. Pentagramu pravijo tudi Morina taca. Jesen je čas do zime, v katerem se umirjamo, samosprašuje-



mo, njena simbola sta črna, ki odganja zlo, in voda. Preden Mora-na zavlada, se simboličnost kaže v žitu. Na Dolenjskem zadnji snop, ki mu pravijo baba ali dec, potrepljajo, da bi iz njega izgnali žitnega duha. Staroverci omenjajo še Jurija oz. Jarila, ki predstavlja pomlad, sicer pa ozvezdje Orion; Svetovida, ki simbolizira zdravilstvo, njegovi roki sta

položeni na srčno čakro in na sončni pletež. Živini simboli so voda, jabolko in trta, NIKRMANA pa je nepersonificirano bitje iz zahodne Slovenije, ki je ustvarilo vse in je podobno Rodu pri vzhodnih Slovanih. Med staroverskimi najbolj prepoznavnimi simboli so še perunica, šestlistno znamenje, ki mu pravijo tudi rozeta, roža, svarožica, drevo življenja, poznajo še kolovrat, božje roke, svastiko in triskel. Še veliko zanimivosti bi slišali, če bi imeli na razpolago več ur, tako pa bomo predavateljico v bodoče še kdaj povabili, če ne prej aprila, ko nam bo s kolegi predstavila zdravljenje s pomočjo hipnoze, regresije in podobnega.

Patricija Dodič

Foto: Rafael Vončina

## BRKINSKI TRIO S PRIJATELJI DO DRUGE ZGOŠČENKE: SREČEN FANTIČ

Uspel je še eden od tistih večerov, za katere si človek reče, da niso kar tako. Res je. Polna ilirskobistriška dvorana je prvič prepevala z Brkinskim triom in prijatelji. Matjaž Perenič (vokal, trobenta), Martin Šiškovič (kitara, spremljevalni vokal) in Niko Poles (diatonična harmonika) so izdali svojo drugo zgoščenko z naslovom Srečen fantič. Na odru so poleg svojih skladb preigrali tudi narodnozabavne napeve drugih ansamblov. Z njimi so "štimo" držali še Bratje Poljanšek, Biseri, orkester Nika Polesa, ansambel Roka Žlindre, Trio Bajs in ansambel Štirje kovači, s katerimi so Brkinci na koncu zaigrali legendarno Kam le čas beži, skladbo, ki je bila proglašena za valček stoletja. Za humor in vodenje je poskrbel "stari maček" Vinko Šimek, za celoten, uspešno izpeljan dogodek pa gre največja zahvala občinstvu, ki je ploskalo in prepevalo dobri dve uri. Bil je lep vsaj toliko, kolikor nove viže Brkinskega tria poslušalca nagovarjajo k srčnosti in optimizmu.

Romina Poles



## ZANIMIVA INFORMACIJA ZA LJUBITELJE NARODNOZABAVNE GLASBE

Radijska oddaja *Iz domače zakladnice*, ki se na valu **Radio Trst A** oglašuje že celo desetletje vsako sredo in nedeljo, se ponša s pomembno in nadvse privlačno novostjo. V nedeljo, 23. oktobra, se je namreč pričela **koncertna sezona narodnozabavne glasbe**, kar je novost za slovenski program RAI. Ciklus petih koncertov bo potekal v največjem studiu deželnega sedeža RAI v Trstu (ulica Fabio Severo 7), to je v Avditoriju A. Koncertov, ki se bodo vršili **ob nedeljah ob 17.30 uri, s prostim vstopom**, se bodo lahko udeležili vsi tisti, ki bodo svoje mesto rezervirali na telefonski številki +39 040 7784358 ali +39 040 7784281 ali na e-poštni naslov [programi.slo@rai.it](mailto:programi.slo@rai.it) ali pa na facebook strani [www.facebook.com/Iz-domače-zakladnice-806743639453384/](http://www.facebook.com/Iz-domače-zakladnice-806743639453384/). Telefonske klice za rezervacije in informacije bodo na tržaški radijski postaji sprejemali ob delavnikih med 14. in 16. uro. Koncerte, ki jih bosta vodila glasbeni urednik Aleksi Jercog in sodelavka Maruška Gustin, bo Radio Trst A tudi predvajal v živo prek svojih radijskih valov pod taktirko asistentke programa Nataše Ferletič.

Koncertno sezono *Iz domače zakladnice* bo sestavljalo pet koncertov z vrhunskimi ansambli in solisti iz zamejstva in Slovenije:

23. oktober **Veseli Begunčani - Brkinski Trio**

13. november **Ansambel Javor - Ansambel Tik Tak - Briški kvintet** (Koncert treh vetrov)

11. december **Alpski kvintet** (jubilejni radijski koncert ob 50-letnici delovanja)

19. februar **Ansambel Saša Avsenika - Denis Novato**

19. marec **Kvintet slovenskih deklet - Ano ur'co al' pej dvej** (Povzeto po obvestilu Radio Trst A.)

## KRAŠKA HARMONIKA SE JE Z JESENSKIM KONCERTOM POKLONILA DOLGOLETNEMU PREDSEDNIKU LUDVIKU ŽIBERNI

Kulturno društvo **Kraška harmonika Sežana** je svoj jesenski koncert organiziralo v spomin na **Ludvika Žiberno (25. 9. 1939–6. 6. 2014)**, ustanovitelja ter prvega in dolgoletnega predsednika sedaj že več kot stočlanskega društva. Koncert se je odvijal 7. oktobra v **zadružnem domu v Štorjah**.

Na prireditvi se je zbralo veliko domačinov, ljubiteljev priljubljenega ljudskega instrumenta diatonične harmonike in vseh, ki jih vežejo lepi spomini na nekdanjega predsednika društva in godca v pravem pomenu besede. Zbrani so se na prireditvi najprej poklonili pred dvema letoma umrlemu Ludviku Žiberni z avstrijsko koračnico Holterbuam, ki jo je zaigral **Anže Počkar**.

Kot gostje so v prvem delu koncerta nastopili člani vrhovske vaške godbe, ki deluje od leta 2009, ko je upokojeni dolgoletni ravnatelj sežanske glasbene šole **prof. Leander Pegan**, takrat vodja komornega orkestra Mirarco, zbral vrhovske otroke, ki so obiskovali glas-



beno šolo ali imeli nekaj predznanj na glasbenem področju. Ustanovili so vaško godbo, ki ima še danes svoj sedež v godbeniški šoli na Tabru. Na praznovanju 5. obletnice je kapelnik Pegan, ki je prejel tudi zlati prstan Zveze godb Slovenije, kapelniško palico predal svojemu nasledniku **Juretu Prašlju**, dolgoletnemu sodelavcu godbe, ustvarjalcu in soustvarjalcu skladb, piscu priredb, ki jih je in jih še igra godba. V drugem delu nastopa je na oder stopil več kot 20-članski harmonikarski orkester, ki je požel velik aplavz. Ludvi-

kova želja je bila, da se v društvu izoblikuje harmonikarski orkester – in to se je tudi zgodilo. Ledino z orkestrom je oral **Rok Tavčar**, zadnje leto pa ga vodi **Matic Štavar**. Predsednik Kraške harmonike **Marino Železnik** je številne zbrane povabil na slovesnost ob 30-letnici društva, ki bo 23. oktobra s pričetkom ob 18. uri v Kosovelovem domu v Sežani.

Olga Knez

Foto: Olga Knez

## MESEC KRAŠKE KUHINJE ŽE DVAJSETIČ ZAPORED (7. 10.–6. 11. 2016)

Na otvoritvi **20. tradicionalne turistične in kulinarčne prireditve Mesec kraške kuhinje**, ki je bila **8. oktobra na grajskem dvorišču v Štanjelu**, so razglasili **ambasadorko Meseca kraške kuhinje**. To je postala **Ada Špacapan iz Špacapanove hiše v Komnu**. **Letošnja prireditelj, katere rdeča nit so divjačinske jedi in rdeče kraške penine, je pritegnila 13 gostincev in pet vinarjev, ki bodo svoje dobrote ponujali vse do 6. novembra.**

V Mesec kraške kuhinje sta vključeni tudi dve gostilni iz Občine Hrpelje – Kozina, in sicer Hotel Admiral s Kozine in Gostilna Žigante iz Hrpelj. Hotel Admiral je za sladokusce pripravil jelenov carpaccio z brusnicami in gelom iz malin, »slow cooked« mariniranega divjega prašiča s kruhovimi cmoki in kostanji ter divjačinski ragu z cvrtim topinamburjem in popečeno polento. V znamenju divjačinskih jedi je tudi Gostilna Žigante, ki ponuja divjačinski golaž s njoki, divjačino pod peko s tartufi in prilogo ali pa divjačinski ombolo z jurčki in kostanjem s prilogo.

Gostinci v komenski občini so prvič izvedli projekt Meseca kraške kuhinje, ki je Krasu dal turistični pomen ter začel vrednotiti njegove značilnosti, posebnosti in ponudbo. Mesec kraške kuhinje je živel nekaj let, počasi je nato zamrl, obudilo pa ga je Društvo Planta, ki ga je prvo leto

pomagalo organizirati Društvo Fraska, potem pa so ga organizirali ob pomoči Mladinskega hotela Pliskovica, TIC Štanjel in Sežana, Obrtno podjetniške zbornice in Višje strokovne šole Sežana, ki je poskrbela za celotno grafično podobo. Svoj dragoceni prispevek pa je dal tudi dober poznavalec kraške kulinarike **dr. Stanislav Renčelj**.

Trajala bo vse do 6. novembra. Več info na: [www.visitkras.si](http://www.visitkras.si)



## »KANTALI SMO VESELO« OBMOČNO SREČANJE LJUDSKIH PEVCEV IN GODCEV V ŠTANJELU



Sežanska območna izpostava javnega sklada RS za kulturne dejavnosti se že nekaj let dejavno vključuje v projekt Dnevov evropske kulturne dediščine, ki jih pod okriljem Zavoda za kulturno dediščino organizirajo številni soorganizatorji dogodkov po vsej Sloveniji. V sodelovanju z Občino Komen je 2. oktobra v Štanjelu, kjer so se dan prej tudi uradno začeli dnevi in Teden evropske kulturne dediščine, organizirala Območno srečanje pevcev ljudskih pesmi in godcev ljudskih viž z naslovom »Kantali smo veselo«. V tekmovalnem delu se je predstavilo sedem skupin, dve skupini pa sta svoje petje in igranje predstavili pred dogodkom in po njem.

V Viteški dvorani so številnemu občinstvu pozdrav najprej prinesli najmlajši pevci in godci iz Pliskovice, ki so si nadelo delovno ime »Pevci in godci iz ptičje vasi«. V tekmovalnem delu prireditve, ki jo je ubrano povezoval Urban Grmek Masič, pa so se predstavili: pevska skupina KD Vasovalec iz Ilirske Bistrice, pevci ljudskih pesmi KD Borjač iz Sežane, FK Val Piran, pevke ljudskih pesmi KD Kraški šopek Sežana, skupina godci KD Mandrač Koper, pevska skupina Kantadore KD Gradin Gračišče in godčeva skupina FK Val Piran. Zaključni pozdrav pa so kot presenečenje pripravili godci Kraškega šopka.

Pevci in godci so vse ljubitelje ljudskih pesmi in viž v občinstvu, ki jim je namenilo obilen aplavz, znova prepričali, da je preprosta glasba lahko enako lepa in razveseljujoča kot klasična ali moderna. Vodja sežanskega sklada za kulturne dejavnosti Vladislava Novotnik je vsaki skupini podelila priznanje za sodelovanje in šopek nageljnov. Petje in igranje je spremljalo budno oko strokovne spremljevalke srečanja Nine Volk, ki je najboljše skupine predlagala za regijsko srečanje ljudskih pevcev in godcev, ki se je odvijalo 15. oktobra v Jasenu pri Ilirski Bistrici. Najboljših dvanajst skupin pa se bo pomerilo na državnem srečanju.

Olga Knez

Foto: Fabio Zonta

## DOGAJA SE ... V KULTURI

Javni sklad RS za kulturne dejavnosti Območna izpostava Sežana bo v novembru organizator dveh večjih dogodkov, Območnega srečanja kraško brkinskih pihalnih orkestrów in godb na pihala, katerega se bodo poleg Brkinske godbe 2000 udeležili tudi Kraška pihalna godba Sežana, Pihalni orkester Divača, Pihalni orkester Komen in Vrhovska vaška godba. Srečanje bo predstavitev instrumentalne glasbe na našem območju, ki zagotovo sodi v vrh slovenskega godbeništva. Godbam na pihala in pihalnim orkestrom boste lahko prisluhnili **19. novembra 2016 ob 19. uri v dvorani Rudolfa Cvetka v Senožečah**. Drugo srečanje v organizaciji JSKD OI Sežana bo Območno srečanje odraslih pevskih zborov in malih vokalnih skupin, ki se ga bodo udeležili mešani, moški in ženski pevski zbori, Kraška klapa in dve mali vokalni skupini iz vseh kraško-brkinskih občin. Moški pevski zbor Slavnik in VS Karina sta zagotovo pomemben del srečanja, ki predstavljata dovršen del vokalno glasbenega ustvarjanja v Občini Hrpelje - Kozina. Srečanje, ki bo **27. 11. 2016 ob 18. uri v Kosovelovem domu v Sežani**, bo strokovno spremljal priznan slovenski dirigent Marko Munih, zato bo tudi za zборе udeležba na srečanju pomembna in predvsem koristna.

Obe srečanja bo povezovala Ana Godnik, ki na svoj topel in hudomušen način obarva vse prireditve, ki zaradi njene prisotnosti izvenijo še bolj prisočno in neponovljivo. Na Martinov **četrtek, 10. 11. 2106, ob 18. uri pa vse obiskovalce likovne umetnosti** vabimo na otvoritev 16. razstave primorskih likovnih ustvarjalcev, ŽANR, upodabljanje vsakdanjega življenja, ki si jo bomo lahko ogledali v Mali galeriji Mirka Kranjca v Kosovelovem domu v družbi godcev KD Kraški šopek. Sodelujejo: Dajana Čok, Jana Štok, Almira Benassi, Sonja Marija Trampuž, Cvetka Šemrov in Erna Kopše ter 12 likovnikov iz ostale južnoprimorske regije. Selektorica letošnje razstave, ki bo na ogled do 21. novembra 2016, je bila umetnostna zgodovinarica Petra Paravan. *Vladislava Navotnik, JSKD Sežana*



# Jskd

JAVNI SKLAD REPUBLIKE SLOVENIJE  
ZA KULTURNE DEJAVNOSTI  
Območna izpostava Sežana

## KDOR POJE, IGRA, PLEŠE ..., SLABO NE MISLI! "KULTURNA KRITIKA"

**Sobota, 23:30 ... doma sem, ne morem zaspati ... premišlujem!**

**Premišlujem, kaj je morebiti narobe, da so prireditve s področja kulture zelo slabo obiskane. Pa ne samo to. Kje je druženje? Kje so ljudje? Kje je vsa mladina?**

Danes sem bil na prireditvi Karink. Prireditve izpeljana na zelo visokem nivoju. Punce, POHVALNO. Obiskovalcev ... no ja, po mojem mnenju le za vzorec. Leta nazaj bi morali na takšni prireditvi prinesiti dodatne stole, se kregati z Joškotom (hišnikom), koliko jih lahko dodamo, da bo dvorana še požarno varna. Sprašujem se: »Smo krivi mi, kulturniki?« Je kaj narobe z društvom? Izberemo mogoče napačen dan? Nikakor ne! Delujemo prostovoljno. V delovanje društev vložimo veliko svojega časa. Veliko ur in vaj je potrebnih, da je kulturni večer izpeljan tako, kot mora biti. Nekateri člani poleg skupnih vaj dodatno vadijo tudi posamično. Strokovnosti res ne manjka! Torej so prireditve izpeljane na nivoju in za ljudi. Obiska pa ni! Srečujemo se eni in isti obrazi, in to na raznih prireditvah. Sam se, če je le mogoče, udeležim skoraj vsake prireditve. Všeč mi je raznolikost, različni žanri. Ni mi važno, kdo je organizator, kdo nastopa ... zame si vsak, ki stopi na oder pred publiko, zasluži poklon. Tako pač razmišljam. To sem pač jaz ... Peter iz Tater. Kje ste pa vi, dragi ljudje? Kaj počnete? Vse prireditve s strani domačih društev so ponavadi brez vstopnine, torej tudi denar ne bi smel biti problem! Pa je res tako težko sestiti v avto in se od-



peljati nekaj kilometrov stran, mogoče celo priti peš in skupaj z nami preživeti lep večer. Si pustiti lep vtis v srcu še za kakšen dan, mesec, mogoče celo leto naprej? Sprašujem se, a mogoče res ni več časa za kulturo? In spet moje videnje ... čas je relativen! Tudi sam imam na razpolago samo 24 ur na dan. Nekateri stvari, ki niso pomembne za danes, morajo pač počakati na jutri. Npr. dela ne manjka in tudi zmanjkalo ga

ne bo. Lepi trenutki pa so minljivi ... verjemite. Imamo občino, ki nam vedno stoji ob strani, tudi finančno, tega ne prikrivamo, vendar se lahko le s trdim delom pripravi večer, na katerem se lahko skupaj poveselemo, se nasmejemo, si napolnimo dušo, kakšno rečemo, spijemo kozarec dobrega.

Zatorej, dragi ljudje, pozivam vas, da naredite nekaj zase, naredimo skupaj nekaj dobrega, naredimo nekaj dobrega za družbo, za mlade ... podprimo naša društva s svojim obiskom. Tukaj sicer zvenim kot naši politiki, vendar verjemite, da ne mislim nič slabega. Le hotel bi videti vas, nasmejane, srečne ..., tako kot je nekoč že bilo. Le tako lahko obdržimo dobre odnose, dobro družbo in nenazadnje svoj obstoj v tej družbi. In ker je smeh pol zdravja in ga na takšnih prireditvah ne manjka, lahko tako naredimo tudi nekaj za svoje zdravje in za svoje počutje. In za konec ... vabljeni na druženje!

*Peter Filipčič*

*Kulturnik, harmonikar, predsednik KD Brkini, predsednik JSKD ...*

## OBISK IZGUBLJENE IN NAJDENE TETE LOIS IZ ČIKAGA

Skoraj točno tri leta je od tistega septembra 2013, ko nas je Lois Harriet Baskovic nepričakovano našla in potrkala na »porton« naše domačije. Predstavila se nam je kot vnukinja Marije Race, poročene Baskovic. Sama pravi, da ni imela velikega upanja v uspeh, ker razen dokumenta iz newyorškega arhiva o prihodu njene babice Marije Race s tremi brati v ZDA, ni imela ničesar oprijemljivega. Vendar je bilo to dovolj, da nas je kljub temu s pomočjo Slovenskega rodoslovnega društva (SRD), ameriško-slovenskega rodoslovnega društva iz Clevelanda (SGSI) in zgodovinarja Tina Mamiča, ki se ukvarja z izdelavo družinskih dreves, tudi našla. Z neutrudnim sledenjem starih zapisov in obiskom župnijskega arhiva vasi Rodik je Lois prišla do neprijetnega spoznanja, da so se v letu 1887 v Rodiku rodile tri Marije Race. Le katera je prava? Župnik Iztok Mozetič jih je napotil k sovaščanu, ki se je spomnil Američanke, ki je Friščeve obiskala v 60. letih. Tako so nam jo pripeljali v naročje. V družinskem albumu

smo našli staro sliko njene babice in v trenutku jo je prepoznala. Dvomov ni bilo več! Našla nas je! Kakšna sreča in presenečenje!

Na žalost nas je takrat zaradi natrpanega urnika po dveh urah spoznavanja zapustila, vendar ne brez elektronskega naslova in obljube, da ostanemo v stikih. S »sestrično po tretjem kolenu«, kot se sama rada pohvali, sem ostal v tesnih stikih in vsakič, ko me je preko elektronske pošte pozdravil prisrčni »Hello Igor«, mi je bilo zelo prijetno pri srcu. Z velikim cmokom v grlu nas je še vedno ločil širni ocean in še bolj kot poprej smo si jo želeli v živo spoznati.

Končno! Tri leta po nepričakanem in kratkem obisku nas je v sredo, 21. septembra, v Rodiku na turistični kmetiji Pri Friščevih, rodni domačiji njene babice, obiskala sedaj 74-letna Lojzka v družbi soproga Jima Ryana iz Lemonta v zvezni državi Illinois. Osebnost jo spoznala vso našo rodbino, saj se nas je zbralo več kot trideset. Bil je pravi vrtljak izlitih ču-

stev, vtisov in potočenih solz sreče, začinjen z obilo smeha, dobre volje, plesa in s harmonikaško-pevskim vložkom »našega muzikanta« Aleša Bernetiča. Postregli smo jima z domačo joto in ostalimi tradicionalnimi dobrotami, tudi z njej poznano potico. Ko je bila Lois še rosno mlada, jo je njena nona Marija (Mary) Race naučila priprave potice oz. poteetze. Dolga leta je ohranjala to tradicijo v družinskem krogu, saj je čutila močno povezanost z neznanim pa vendar domačim »tam nekje«. Ona nas je presenetila s svojim obiskom, mi pa smo jo presenetili z rodovnikom, ki ga je pred leti naredil moj stric Viljem Race s pomočjo hčere Barbare. Nad podarjenim družinskim drevesom, ki smo mu dodali tudi njeno »ameriško« vejo, je bila ganjenost in hvaležnost neizmerna. Ker pa naše družine hranijo še veliko slikovnega materiala, je Lois dobila v dar še mali album fotografij.

Čas prijetnega druženja ob naši »Američanki Lois« je hitro mineval in v poznem večeru je bilo njeno slovo še prehitro. Da je bilo vse skupaj še malo bolj čustveno, je ob koncu poskrbela še sama Lois, ko nam je zapela pesmico »Oj, Marička tancej, tancej«, ki jo je naučila njena nona Marija. Zapela jo je v celoti. Neverjetno! Lois in Jim sta nam zaupala, da se bosta še večkrat vrnila, v upanju, da se jima bosta lahko pridružili še hčerki Cheryl Ann in Lora Jean ter vnuki in vnukinje. Ob slovesu smo si obljubili, da to vsekakor ni slovo, je priložnost, da se kmalu spet srečamo. Mi se že veselimo naslednjega snidenja!

Igor Race



Letošnje srečanje



Fotografija iz leta 2013, ko nas je Lois našla.

## ADI ŠPACAPAN PRIZNANJE ZA ŽIVLJENJSKO DELO

Na letošnjih Dnevih slovenskega turizma so bile predstavljene aktualne smernice na področju turizma. Dogodek DST je bil organiziran v skladu s strateško usmeritvijo krepitve povezovanja pri razvoju in trženju slovenskega turizma z vsemi večjimi partnerskimi institucijami s področja turizma v Sloveniji: Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo RS, Slovenska turistična organizacija, Turistična zveza Slovenije, Turistično gostinska zbornica Slovenije, Sekcija za gostinstvo in turizem pri Obrtno-podjetniški zbornici Slovenije, Zbornica gorskih centrov – GZS, Združenje turističnih agencij Slovenije,

Skupnost slovenskih naravnih zdravilišč, Zavod Kongresno turistični urad, Društvo turističnih novinarjev Slovenije FIJET Slovenija, Pohodništvo in kolesarjenje GIZ in druge.

DST v Radencih so se zaključili s slavnostno podelitvijo najvišjih priznanj v turizmu, kjer je sekcija za gostinstvo in turizem pri Obrtno-podjetniški zbornici Slovenije letos podelila priznanje za življenjsko delo v gostinstvu in za promocijo kulinarike na Krasu Ani Adi Špacapan iz domačije Špacapan v Komnu.

Ana Ada Špacapan iz Špacapanove hiše v Komnu že več kot štirideset let, ob podpori družine, razvija gostin-

ske ustvarjalnost. Filozofija njihove kuhanje so jedi, ki izhajajo iz kraške kulinarične dediščine, hkrati pa se spogledujejo s sodobno - avtorsko kulinariko. Ana Ada Špacapan je med drugim idejna ustanoviteljica in pobudnica kulinarične prireditve Mesec kraške kuhinje. Prav tako je idejna pobudnica prireditve Mesec divjih špargljev na Krasu. Delovanje Ane Ade Špacapan je pomembno zlasti z vidika lokalne in regionalne kulinarike, ki sta glavni gibalni naprednega svetovnega gastronomskega razvoja. Klementina Križman, sekretarka OOO Sežana

## DELAVNICA O JEDEH IZ DIVJAČINE

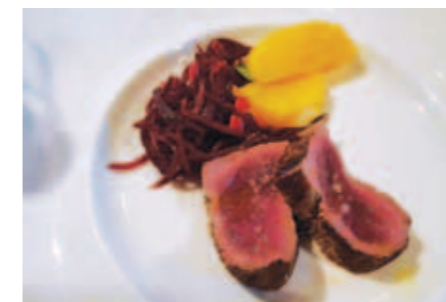
Sekcija gostincev Območne obrtno-podjetniške zbornice Sežana je v torek, 4. oktobra, organizirala delavnico »Jedi iz divjačine«.

Delavnica je bila sestavljena iz teoretičnega dela, kjer je bila udeležencem predstavljena sezona lova divjačine oz. lovne dobe, zorenje divjačine in možnosti odkupa divjačine, ter iz praktičnega dela, kjer so lahko okusili jedi, ki jih je pripravil kuhar Peter Patajac. Divjačina postaja vedno bolj priljubljena alternativa tradicionalnim oblikam mesa, predvsem zaradi svoje sestave (manj maščob, več mišičnega tkiva) in tudi okusa. Divjačina se za razliko od npr. gojene govede prehranjuje dosti bolj raznovrstno, zato je njen okus poseben.

Delavnica je bila izvedena v okviru Programa pospeševanja drobnega gospodarstva občin Sežana, Hrpelje - Kozina, Komen in Divača.

Klementina Križman

Foto: arhiv OOO



## RAZGALJENA PRODAJA

V okviru Programa pospeševanja drobnega gospodarstva občin Sežana, Hrpelje - Kozina, Divača in Komen je v torek, 20. septembra, na Območni obrtno-podjetniški zbornici Sežana potekala zanimiva marketinška delavnica, na kateri so bile uvodoma predstavljene novosti v ponudbi OOO Sežana, ponudba Abanke in Zavarovalnice Adriatic Slovenica ter ugodnosti ponudnika goriva Shell Adria. V nadaljevanju dogodka je potekala marketinška delavnica z naslovom »Kako poiskati nove kupce«. Udeleženci so na delavnici s predstavitvijo svojih praktičnih primerov spoznavali, kako in komu prodajati, kako učinkovito komunicirati s strankami, kakšen mora biti osebni pristop in kako neverbalno komunicirati. Izkušeni predavatelj Robert Andolšek je udeležencem predstavil, kako izdelati komercialno filozofijo lastnih produktov ali podjetja. Nadaljevanje je zajemalo prodajni Vademecum, ki se je zaključil s prodajnim krogom ter z velikim poudarkom na 'pravih' vprašanjih, ki jih postavljamo v prodajnem procesu potencialnim kupcem z namenom uspešnega zaključka. Poudaril je, da si moramo pripraviti svoj pristop, torej ne prodajamo, ampak kupcem rešujemo probleme. Udele-



ženci so bili z delavnico zadovoljni, pridobili so predvsem praktična in uporabna znanja.

Izvedbo delavnice so omogočili Občina Sežana, Občina Hrpelje - Kozina, Občina Divača, Občina Komen, Abanka, Zavarovalnica Adriatic Slovenica in Shell Adria.

Marija Rogan Šik

Foto: arhiv OOO Sežana

## VALORIZACIJA JEDI Z LOKALNIMI SESTAVINAMI

Sekcija gostincev in živilcev Območne obrtno-podjetniške zbornice Sežana je v okviru Festivala Brkinske sadne ceste v ponedeljek, 10. oktobra, organizirala delavnico »Valorizacija jedi z lokalnimi sestavinami«.

Delavnico je vodil Chef Marko Pavčnik, ki danes svojo pot uspešno nadaljuje tam, kjer jo je začel – na gradu Tabor Laško, kjer vodi lastno restavracijo sodobne slovenske kulinarike – Pavus. Njegovo ustvarjalnost in uspeh odli-



kujejo številna zlata in srebrna odličja z različnih kulinaričnih tekmovanj. S kreativno kulinariko, sodobnimi kuharskimi tehnikami in izbiro svežih lokalnih surovin Pavus tako ustvarja novo slovensko kuhinjo.

Tokratna gostiteljica sta bila Ksenija in Martin Mahorčič iz Gostilne Mahorčič

v Rodiku. Njuna filozofija kuhinje je ohraniti okuse in vonje lokalnih kuhinj, v katerih se uporabljajo predvsem živila območja Krasa in Brkinov. Pripravljata pristne jedi brkinske in kraške kuhinje s sestavinami malih pridelovalcev in proizvajalcev iz bližnjega okoliša z namenom ohranjanja njihovega obstoja. Sta

ponosna nosilca prestižnega združenja Jeunes Restaurateurs d'Europe (JRE). Delavnica, ki je bila sestavljena iz teoretičnega in praktičnega dela, je bila namenjena gostincem in živilcem in je zajemala predstavitev filozofije kuhinje, povezovanja s teritorijem, pomena teritorija v kuhinji, inspiracije, doživljanja kulinarike in kuhinje ter sledenja in pomena spremljanja trendov tujih kuhinj. Pri vsem tem pa ne smemo pozabiti na pomembno podporo, ki jo je treba nuditi domačim, lokalnim dobaviteljem, saj nam le ti zagotavljajo kakovost lokalnih surovin. Delavnica je bila obogatena tudi s konkretnimi primeri Chefa Marka Pavčnika.



Naj zaključimo z mislijo Chefa Marka Pavčnika: »Uporabite in izkoristite lokalne surovine, ponudite tisto, česar drugi ne morejo, skrbite eden za drugega in skrbite za ugled poklica gostinca, skrbite za trajnostno sinergijo dela ... in vedite, da ne glede na to, kaj kuhamo, je važno, da je dobro.«



Klementina Križman  
Foto: arhiv OOOZ



**Brkinska sadna cesta** →  
**SADOVNJAK**

V sklopu Festivala brkinske sadne ceste smo 13. oktobra s četrtošolci OŠ DBB Hrpelje in učiteljicama Jasmino in Kristino obiskali sadovnjak Angela Segulina iz Slop. Pridružil se nam je tudi Aleks Dariž iz Kmetijsko gozdarskega zavoda Nova Gorica, ki je učenecem predstavil različne vrste jabolk, jih poučil o meritvah ter jim z gospodom Angelom demonstriral pravilno obiranje jabolk. Otroci so nato nabrali dva zaboja jabolk, ki so ju odnesli nazaj v šolo, nekaj jabolk pa so pohrustali že v sadovnjaku. Nato smo se ob odličnem jabolčnem štrudlju in čaju gospe Marije za konec še posladkali. Gospodu Angelu in gospe Mariji se zahvaljujemo za topele sprejem, gospodu Aleksu pa za zanimivo strokovno vodenje.  
*Kristina Furlan, občinska uprava*



Delavnica Tamare Urbančič s kmetijskim krožkom iz OŠ Podgrad na kmetiji Elvire Miše v Sabonjah: od nabiranja češp do marmelade



## OCENJEVANJE ŽGANJ 2016

V okviru prireditve »Kmetijska tržnica« v Ilirski Bistrici je Kmetijsko gozdarski zavod Nova Gorica, Kmetijska svetovalna služba Ilirska Bistrica v sodelovanju z Društvom brkinskih sadjarjev tudi letos v septembru organiziral ocenjevanje žganj.

Strokovna komisija iz Kmetijsko gozdarskega zavoda Nova Gorica je pod vodstvom predsednice Milene Štolfa in dveh članov Aleksa Dariža in Danijele Volk ocenila 61 vzorcev žganj v štirih kategorijah: sadna žganja, slivova, posebna in brinjevci. Pridelovalci, predvsem pa ljubitelji žganj, ki kuhajo žganje za svoje potrebe, so bili iz občin Ilirska Bistrica, Komen, Sežana, Divača, Hrpelje - Kozina, Pivka in Postojna. Komisija je bila nad vzorci navdušena, saj napak skoraj ni bilo, kar dokazujejo ocene. Na prireditvi v Ilirski Bistrici je bilo 24. septembra podeljenih 60 priznanj, od tega 40 zlatih, 15 srebrnih in 5 bronastih. Med posameznimi kategorijami je komisija izbrala žganja z najvišjo oceno in pridelovalcem podelila poleg zlatih priznanj še posebno plaketo.



Med sadnimi žganji je najvišjo oceno doseglo jabolčno žganje iz sorte jona-gold Družinske kmetije Biščak iz Buj, med slivovimi žganji je bilo najboljšo ocenjeno slivovo žganje Igorja Šiško-viča iz Slivja, najboljši brinjevec je pridelal Evgen Bubnič iz Markovščine, med posebnimi žganji pa je bilo najboljšo žganje iz kutine Franca Jelušiča iz Slop.

Iz Občine Hrpelje - Kozina so priznanja prejeli tudi: Angel Segulin iz Slop srebrno za jabolčno in zlato za slivovo žganje, Franc Jelušič še srebrno za vinjak in zlato priznanje za rožičevo

žganje, brkinski slivovec in kraški brinjevec, Igor Šiško-vič še zlato za viljamovko in kraški brinjevec, Kmetija Renko iz Slivja srebrno za viljamovko, Maks Poplašen s Tater zlato priznanje za slivovo žganje, Drago Vatovec za Orehka zlato za brinjevec in viljamovko ter srebrno za jabolčno žganje in Daniel Filipčič srebrno za slivovo žganje.

Vsem čestitamo!  
Po razglasitvi rezultatov in podelitvi priznanj so obiskovalci lahko najboljša žganja tudi poskusili.  
*Milena Štolfa, KSS Sežana*

fototrunki



Danijel Filipčič iz Slivja je pridelal 8,25 kg težko lubenico!

Paradižnik rekorder iz Kovčic – pridelek pridne kmetice, ki pa ni želela biti imenovana. Hvala za poslano fotografijo!



Brkinske gobe anonimnega nabiralca iz okolice Kovčic



## POHOD V VREMSKI DOLINI

25. septembra je športno društvo Ruj iz Divače organiziralo že 11. tradicionalni pohod VREMSKA DOLINA-BRKINI. Lepo vreme je bilo kot naročeno za pohod, pa tudi število pohodnikov je bilo lepo, saj se jih je letos zbralo okrog 90. Start je bil na škofeljskem mostu pri Škofljah. Krajsa in lažja pot (7 km) je iz startnega mesta vodila proti Loki v Zavrhu, nato na Barko, v Zavrhek in na Dujčevo domačijo v Škofljah. Daljša pot (14 km) pa je od škofeljskega mostu vodila proti Loki v Zavrhu, do Barke, Varej, Artviž, Podgrada pri Vremah, na Zavrhek in nazadnje na Dujčevo domačijo na Škofljah.

Na Artvižah smo se tudi letos pridne gospodinjice zbrale in pričakala pohodnike, pa ne praznih rok. Pripravile smo jim same dobrote, niti čaj in kompot iz domačega sadja nista manjkala – pa tudi kaj kratkega se je dalo dobiti.

Po krajšem postanku in obljubi, da se naslednje leto spet srečamo, saj nekateri to tradicijo držijo že nekaj let, so se pohodniki odpravili v dolino proti cilju.

Daniela Stančič

## NOČNI POHOD V OCIZLI

Že osmič zapored smo se v Ocizli podali na nočni pohod. Noč je bila prijetna, pot nezahtevna, udeleženci pohoda pa dobre volje. Ob povratku smo se okrepčali zokusnim golažem, polento in njoki. Vse sta sama pripravila člana našega društva Denis in Nataša Rašpolič, za kar ju moramo pohvaliti in se jima lepo zahvaliti. »Na kali« smo skupaj še nazdravili in se družili.

Mojca Grk

## KRAŠKI DEKATLON BEKA-OCIZLA

V soboto, 24. septembra, je društvo Astraea Tours na Beki organiziralo zabavno ekipno tekmovanje v teku čez ovire – Kraški dekatlon. Približno 300 ljubiteljev zabavnih športnih aktivnosti iz cele Slovenije ter bližnje Italije se je na ta dan zbralo na igrišču na Beki. Dekatlonci so na preizkušnjo postavili svojo vzdržljivost, moč, spretnost in v timske duhu premagali traso II. Kraškega dekatlona. Izbirali so lahko med 9 km ("Extreme") ali 3,5 km ("Fun") dolgo preizkušnjo, na kateri so se spopadli z marsikatero oviro. Te so vključevale bale sena, blatne kopeli, zanke, avtomobilske gume, pralnice, prenašanje bremen, met kopja ... A ker je že sama trasa potekala po zahtevnem terenu Tigrovske krožne poti med Beko in Ocizlo, smo to tudi izkoristili in jo udeležencem zagodli z naravnimi ovirami. Dekatlon je preteklo 65 ekip, nagradili smo tri najhitrejšje ekipe na trasi Extreme ter dve najzabavnejši ekipi na trasi Fun. Za konec smo se vsi skupaj povsneli ob dobri glasbi, joti in pivu. Zabave, smeha in dobre volje ta dan na Beki res ni manjkalo. Posebna zahvala je namenjena domačinom, prostovoljcem in PGD Materija, ki so s svojo pomočjo omogočili, da je bila prireditev uspešno izpeljana. Društvo Astraea Tours



## LOKEV ZMAGOVALKA KRAŠKE REKREACIJSKE LIGE 2016

Pred dnevi se je končalo tekmovanje v Kraški rekreacijski ligi za sezono 2016. V tej ligi smo že tretje leto zapored nastopali tudi igralci iz Vrhpolj in Lokve. Letos smo nastopali pod imenom Lokev, ker smo vse domače tekme odigrali na lokavskem balinišču.

Naša ekipa je bila najboljša in je zaslužno osvojila naslov prvaka brez izgubljene tekme. Zmagali smo dvanajstkrat in le enkrat remizirali. Uspeh je resnično enkrat, saj smo naslov prvaka osvojili že tretje leto zapored.

Omeniti velja še to, da je ekipa v treh letih, odkar je ustanovljena rekreacijska liga pod organizacijo Območne balinarske zveze Sežana, odigrala 35 tekem. Zmagali smo 33 tekem, doživeli le en poraz in odigrali enkrat neodločeno.

Silvo Kastelic

Zmagovalna ekipa: (stojijo) Karlo, Silvo in Rado Kastelic, Maks Škabar, (čepijo) Silvo Placar, Rado Jankovič in Igor Maslič



Skupna fotografija z zadnje tekme med ekipama Lokev in Hrast Kobjeglava



# Brkin Ski

## SMUČARSKA ZIMA 2016/17

V Športnem društvu BrkinSki pripravljamo pester program!

**22. 10. 2016 bomo pripravili pohod na Kokoško.** Vsi člani in starši otrok ste vabljeni na rekreativen pohod.

**19. 11. 2016 organiziramo SMUČARSKI SEJEM** v hrpeljskem vaškem domu. Na sejmu bo tudi predstavitev idej in načrtov za zimo 2016/17. Vljudno vabljeni!

**26. 11. 2016 se bo odvijala tradicionalna zabava** s srečelovom v lokalu V8 na Kozini.

**8.-11. 12. 2016 gremo na Ski Opening v Sallbach.** Prijave so na spletni strani [www.Brkin-ski.eu](http://www.Brkin-ski.eu)

**25. 2.-3. 3. 2017 Organiziramo zimovanje** v smučarskem središču San Martino di Castrozza.

Datume IZLETOV in ŠOLE SMUČANJA bomo sporočili naknadno na spletni strani [www.brkin-ski.eu](http://www.brkin-ski.eu) ter na facebook strani Brkinski in smučarskem sejmu.

Hvala in se vidimo!  
Ekipa BrkinSki

## PREDSTAVITEV TEČAJA NORDIJSKE HOJE

STE VEDELI, DA PRI NORDIJSKI HOJI UPORABLJAMO 80-90 % MIŠIČEVJA NAŠEGA TELESJA?

V januarju 2017 bo v naši občini predstavitev tečaja nordijske hoje, ki ga bo vodila usposobljena trenerka Loredana Kralj. Na predstavitvi boste lahko izvedeli, kaj je nordijska hoja, kje se hodi, spoznali boste njene značilnosti in psihofizične učinke ter izvedeli, za koga je primerna, katera oprema je ustrezna, kakšna je pravilna tehnika in še marsikaj drugega.

Toplo vabljeni!

Kontakt: [loredanakralj7@gmail.com](mailto:loredanakralj7@gmail.com)



## KARATE KLUB BUSHI TUDI NA OSNOVNI ŠOLI V HRPELJAH!

Z veseljem in ponosom lahko zapišemo, da je odziv nad vpisom novih članov na OŠ DBB presegel naša pričakovanja. S septembrom se namreč pod vodstvom trenerke Nike Frank (JKA DAN 2.) in njenega pomočnika Staša Korve karatejskih veščin na novo uči kar 18 otrok. Zaradi prezasedenosti športne dvorane trenutno treningi potekajo v večnamenskem prostoru šole, verjamemo pa, da se bo sčasoma tudi v telovadnici našel prostor za nas.

**Treningi potekajo dvakrat tedensko, in sicer ob sredah in petkih od 14.30 do 15.30.**

Naj naštejemo samo nekaj PREDNOSTI te vzhodnoazijske borilne veščine in kako pozitivno vpliva na razvoj otrok in mladostnikov:

**1. Dihanje:** Pravilno dihanje omogoča pravilno izražanje v šoli in v stresnih situacijah. Zaradi treme se ljudje pogosto zbegamo, poruši se nam ritem dihanja, pričnemo jecljati in, tudi če šolsko snov obvladamo, v prepričevanju nismo uspešni.

**2. Koordinacija:** Veliko otrok (tudi v srednji šoli) in odraslih danes zaradi prevelike pasivnosti (gledanje televizije, igranje video-igric in podobno) ne obvlada svojega telesa v tolikšni meri, da bi jim to olajšalo učenje. Treningi so prilagojeni otrokom na tak način, da optimalno napredujejo v vizualno motorični koordinaciji.

**3. Koncentracija:** Starši pri svojih otrocih pogosto opažajo, da imajo pri učenju izredno slabo koncentracijo. Pri treningu karateja je poseben poudarek namenjen razvoju koncentracije, ki je eden od ključnih dejavnikov učinkovitega učenja.

**4. Red in odgovornost:** Otroci se pri karateju učijo pozitivnih delovnih navad. Karate je za razliko od drugih športov nemogoče obvladati brez vztrajne in natančne vadbe. Talent ni dovolj. Otrok skozi napredovanje osvaja različne barve pa-



sov in se uči odgovornosti za svoj napredek.

**5. Razvoj telesnih sposobnosti:** Karate je veščina, pri kateri sodeluje celo telo. Zaradi specifičnega načina treninga je telesni razvoj skladen, obenem pa je karate znan tudi kot šport, pri katerem je zelo malo poškodb.

**6. Nadzor agresivnosti:** Včasih je starše strah, da bi otrok postal zaradi treninga karateja preveč agresiven. Agresivnost je najpogosteje posledica občutkov nemoči in strahu v socialnih situacijah, ki jih posameznik poskuša nadomestiti s povečano agresivnostjo. S povečevanjem občutka notranje moči, ki je posledica pravilnega karate treninga, odpade glavni razlog za dokazovanje moči navzven. Posledica je manjša agresivnost do drugih.

Otroci, če se nam želite pridružiti, lahko to še vedno storite. Lepo vabljeni!

*KK Bushi*

## NOVO V NAŠI OBČINI! VADBA ZA DOJENČKE IN MALČKE SKUPAJ S STARŠI

V osnovni šoli v Hrpeljah se bo z novim letom, natančneje januarja 2017, pričela nadvse privlačna psihomotorična vadba za dojenčke in 2-3-letne malčke. Otroci bodo ob spremstvu mamic oz. očkov lahko prosto izražali svoje potrebe po naravnem gibanju z raznovrstno hojo, plazenjem, plezanjem, kotaljenjem, guganjem, skrivanjem, sproščanjem, igro ... in še in še. Vse to s prijetnimi, toplimi in barvanimi materiali, ki spodbujajo in pomagajo otroku, da preizkuša samega sebe, svoje meje, ravnotežje, padce, gibanje, mirovanje — da se skratka sproščeno giblje v prostoru in socializira z drugimi otroki. Starši mu pri tem sproščeno sledijo in ga spodbujajo. Spoznavajo etape psihomotoričnega razvoja oz. katera gibanja naj bi otrok obvladal v določeni starosti. To je pomemb-



## NK JADRAN HRPELJE - KOZINA: PESTRA JESEN V KRVAVEM POTOKU



Nogometno igrišče v Krvavem Potoku že dolgo ni bilo tako zasedeno kot letos. Poleg tega, da gosti domače tekme prve lige U15 - zahod ekipe Jadran Železničar, se na njem vsak vikend odigra tudi tekma EPNL, saj poleg članske ekipe Jadran Hrpelje - Kozina na našem stadionu svoje domače tekme igra ekipa Plama iz Podgrada. Poleg tega se med tednom na igrišču zvrstijo treningi članske ekipe, selekcij U9 in U15, ter enkrat tedensko tudi trening kadetske ekipe nogometnega kluba Tabor Sežana. V njej namreč nastopajo številni nogometaši iz naše občine, zato smo jim s tem približali treninge ter poskrbeli, da ohranjajo povezanost s svojim domačim klubom.

**Članska ekipa Jadran Hrpelje - Kozina** je dobro začela novo sezono in z nekaj suverenimi zmagami prišla na vrh prvenstvene razpredelnice. Verjamemo, da se bomo tudi v nadaljevanju prvenstva veselili številnih zmag in da bomo še naprej ohranili dobro delo na treningih ter odlično vzdušje, ki nas krasi v tej sezoni. **FORZA, JADRAN!!**

**Ekipa U15**, ki v tej sezoni nastopa v 1. ligi U15 - zahod, je sezono začela slabše, kar je značilno pri prehodu v višji rang tekmovanja, vendar je z zmagama proti Krki iz Novega mesta in Dekanom že ujela zmagovalni ritem. Tako lahko z optimizmom zremo v nadaljevanje prvenstva in smo prepričani, da bo naša ekipa U15 tudi prihodnje leto tekmovala med elito.

**Selekcija U9**, ki je pod vodstvom trenerja Bruna Benčiča iz šolskega krožka prerasla v ekipo pod okriljem NK Jadran in združuje že kar 16 mladih nogometašev, je s septembrom vstopila v tekmovanje pod okriljem MNZ Koper in že veselo tekmuje proti vrstnikom iz sosednjih mest. Veselje na obrazih naših najmlajših ob doseženih zadetkih je neprecenljivo in verjamemo, da ta ekipa predstavlja svetlo prihodnost našega kluba. Prav tako ponosni smo lahko tudi na ekipo U11, ki je v novi sezoni pokazala velik napredek.

### ORGANIZACIJA

Tudi v organizacijskem smislu iz meseca v mesec zagotavljamo boljše pogoje za športno udejstvovanje naših najmlajših. Tako smo z oktobrom v sodelovanju z Občino Hrpelje - Kozina zagotovili avtobusni prevoz nogometašev v selekciji U9 na trening v Krvavi Potok. S tem smo starše vsaj delno razbremenili obveznosti, povezanih s prevozom otrok na trening.

Treninge selekcije U13 smo v želji, da bi nogometašem omogočili kvalitetnejše delo, združili s treningi ekipe U13 iz Sežane. S tem smo dosegli, da je kvaliteta treningov zaradi številčnosti nogometašev ter prisotnosti dveh trenerjev na občutno višjem nivoju. Rezultati dobrega dela se že kažejo, saj je ekipa U13 Jadran Železničar v samem vrhu prvenstvene razpredelnice lige U13 Kras.

Delovanje našega kluba omogočajo številni sponzorji in donatorji ter Občina Hrpelje - Kozina. Del programa NK Jadran pa je sofinanciran tudi s strani Fundacije za šport (FŠO) in Športne zveze Občine Hrpelje - Kozina.

*Davor Škerjanc*

### NAPOVEDNIK:

#### DOMAČE TEKME ČLANSKE EKIPE NK JADRAN:

06.11.16	Jadran Hrpelje-Kozina : Plama Podgrad
20.11.16	Jadran Hrpelje-Kozina : Okroglica Renče

#### DOMAČE TEKME EKIPE U15 JADRAN - ŽELEZNIČAR:

29.10.16	Jadran Železničar : Olimpija Ljubljana
19.11.16	Jadran Železničar : Gostilna Kogoj Bilje



OBČINA  
HRPELJE - KOZINA



Vabilo

Nogometni klub Jadran Železničar vse ljubitelje športa prisrčno

**vabi na tekmo 12. kroga 1. slovenske nogometne lige U15**  
**Zahod med domačim Jadranom Železničarjem in ljubljansko Olimpijo.**

Tekma bo v **soboto, 29. 10. 2016, ob 15.00**  
na nogometnem igrišču v Krvavem Potoku.

Pričakujemo vas v čim večjem številu, da našim fantom pomagamo do zmage nad podmladkom aktualnih državnih prvakov!

Lep športni pozdrav!  
Jadran Železničar



no predvsem zato, da otroka ne silimo v določene gibe, ki jim ni še kos, ali ga po drugi strani celo zaustavljamo, včasih zaradi prevelikega strahu in skrbi, da se otroku ne pripeti kaj hudega.

Preko gibanja in v sproščenem vzdušju se otrok uči orientacije v prostoru, spozna vse tiste prostorske in časovne pojme ter čustva, ki mu omogočijo, da se znajde v svetu. Spozna svoje telo in predmete, s katerimi lahko gradi, po-

dira, premaguje ovire, se igra ipd. Psihomotorične urice bo vodila Loredana Kralj, na novo priseljena v Občini Hrpelje - Kozina z večdesetletnimi izkušnjami z najmlajšimi otroki. Po poklicu je športna pedagoginja, ki se je s časom usposobila tudi na področju psihomotorične vadbe, in sicer v Italiji, Franciji in Sloveniji. Toplo vabljeni!

Informacije: [loredanakralj7@gmail.com](mailto:loredanakralj7@gmail.com)



## POZDRAVLJENI, NOVOROJENČKI!

Po šestih letih se od pisanja rubrike »Pozdravljeni, novorojenčki« poslavljava. Pri urejanju rubrike sva uživali, še bolj pa sva se veselili obiskov naših najmlajših. Hvala družinam za prijazen sprejem ter patronažnima sestrama Tatjani in Marti za sodelovanje. Najinima naslednicama, Mateji in Ani, ki začneta s pisanjem v naslednji številki, želiva, da bi to delo opravljali s takim veseljem, kot sva ga midve. Vsem bodočim staršem in njihovim sončkom pa želiva vse dobro. Monika Zobec in Mojca Grk



## NOVI DOPISNICI OBČINSKEGA GLASILA

Rubriko "Pozdravljeni, novorojenčki!" bova v prihodnje urejali Mateja Zadnik iz Velikih Loč in Ana Mavrič iz Hrušice. Skupaj bova v bodoče obiskovali naše najmlajše, se z njimi malo poigrali in z največjim veseljem poklepetali s starši o njihovih malčkih ter informacije pozneje predstavili tudi bralcem Občinskega glasila. Že vnaprej se veseliva obiskov novorojenčkov in upava, da se bo čim več novopečenih staršev odločilo za predstavitev svojega novorojenčka v glasilo. Prepričani sva, da bova v delu uživali in se pri tem tudi zabavali kot najini predhodnici Monika in Mojca. V polnem pričakovanju novih izzivov vas pozdravlja Mateja Zadnik in Ana Mavrič.

## USTVARJALNE URICE V ŠTANJELU

Soboto, 1. oktobra, čudovit sončen dan, smo si nekateri četrtošolci – Anika B., Urška, Tine, Melanija, Zarja, Jan, Žan, Eneja, Sara in Miha – polepšali z ustvarjanjem v Štanjelu. V okviru projekta Suhi zid smo z učiteljico Fanči na dnevu evropske kulturne dediščine izvedli glasbeno delavnico. Igrali smo na kamenčke, sestavili lestvico iz njih, poslušali zvok starega zidu ob udarjanju nanj z različnimi materiali. Zapeli smo izmišljeno pesem o zidu. Sodelovali smo tudi v drugih delavnicah: zidali zid, risali in poslušali zgodbo. Po Štanjelu smo se sprehodili ter ga občudovali. Tega dne je bil kraj poln kulturnih utrinkov, razstav in različnih delavnic. V kuharski delavnici smo se posladkali s »sladko supo«. V Ferrarijevem vrtu smo opazovali poroko.

V nekaj uricah smo v soboto veliko doživeli. Polni vtisov smo se odpeljali z avtobusom proti domu. Skozi okna smo opazovali škrlatne barve ruja in vinogradov. Zaželeli smo si čim več takih ustvarjalnih dogodkov.

Fanči Klobučar



## S KNJIGO »KIT NA PLAŽI« NA PLISKINO POT

Učenci obeh sedmih razredov OŠ DBB Hrpelje smo se 7. oktobra odpeljali v Sežano. Prvi postanek je bil v Kosovelovi knjižnici v Sežani, kjer sta nas sprejeli dve knjižničarki. Najprej sta nam razkazali strokovni in mladinski oddetek, nato pa še predstavili postavitev knjig, način izposoje in rezervacije knjig preko spleta. Namen predstavitve je bil tudi ta, da mlade bralce naučijo samostojnega iskanja knjig v tej in tudi v drugih knjižnicah. Predstavili sta nam tudi poseben projekt »Rastem s knjigo«, v okviru katerega sedmošolci prejmejo knjigo v dar. Letos je bil to mladinski roman Vinka Mödendorferja z naslovom Kit na plaži.

Naše popotovanje se je nadaljevalo proti Pliskovici, kraški vasi z bogato kulturno in gospodarsko zgodovino. Najprej smo se ustavili v tamkajšnjem mladinskem hotelu, ki je urejen kot tipična kraška



domaćija. Tu smo se malo okrepčali in si nabrali novih moči. Z vodičko, gospo Marijo, smo se podali na pohod po Pliskini poti, ki je dolga kar 6 kilometrov. Na njej smo izvedeli ogromno zanimivega o Pliskovici, njenih ljudeh, o tem, s čim so se včasih preživljali, o vojnem času, o otroških igrah ...

Pogled nam je počival na velikih travnikih, obdanih s kamnitimi zidovi, čebelnjakih in tipičnih kraških rastlinah. Pot ni bila naporna. Imeli smo se super.

Obisk vasi in sprehod po njeni poti vam toplo priporočam, kajti zagotavljam vam, da je Kras res krasen.

Matija Ojo Bubnič, 7. a

## ŠIRINA UMA, LEPOTA ZA OČI IN OPOMNIK ZA PRIHODNOST

V petek, 7. oktobra, so tudi devetošolci zaokrožili teden otroka, ki je letos nosil slogan »Svet, v katerem želim živeti«, z odhodom v ta svet. V belo Ljubljano – tja, kjer je Cankar videl svetlobo, kjer so visoke hiše in po ulicah hodijo prijazni ljudje. Podoba ob našem prihodu v prestolnico pa ni bila nič kaj 'cankarjanska', saj je bila Ljubljana zavita v oblake, sprehajalec po nam namenjenih ulicah pa tudi ni bilo veliko.

V Cankarjevem domu, hramu naše kulture in umetnosti, smo si ogledali razstavo »Nikola Tesla, človek prihodnosti«. S koraki med Teslovimi izumi smo krepili zavest, da je bil Tesla res človek širokega uma, nesebičen v svojih predstavah sveta in prihodnosti. Ker se je ukvarjal predvsem z električnim tokom in pretokom le-tega, smo si s pomočjo vodiča ogledali kar nekaj njegovih 'pogruntavščin'. S pomočjo magnetnega polja in vrtenja je ta skromni izumitelj, ki svojih izumov ni tržil sebi v prid (umrl je kot siromak), zmagal na nagradni igri kraljice – jajce je postavil, da je stalo pokonci na najožjem delu. Njegova ideja o brezžičnem prenosu elektrike do svetilk je, žal, zaradi želje po bogastvu električnih mogotcev ostala nikoli izvedljiva, zato pa so učenci lahko sami s sijalkami preverili, kako bi bilo to enostavno. V razstavnici se je zato močno iskrilo.

Stalna razstava v Narodni galeriji, ki zajema prikaz slovenske likovne umetnosti od gotike do 20. stoletja, je bila v prenovljenih prostorih res paša za oči. Učenci so s kustosinjo Nežo na prijeten in vživet način spoznali slikarske tehnike, in sicer portret, skupinski portret, krajino in žanr. Učili so se opazovati kompozicijo in slikarsko tehniko posameznih likovnih

obdobj.

Med mejnike novejših slovenske zgodovine smo stopili v Muzeju sodobne slovenske zgodovine. Razstava obravnava tako čas 1. svetovne vojne, položaj žensk med vojno, podoba povojnega časa, temno obdobje 2. svetovne vojne, vihar političnih potez

po 2. svetovni vojni, osamosvojitve Slovenije, vse do slovenskega predsednikovanja Evropski uniji. Zagotovo se nam bo najbolj vtisnila v spomin "kaverna iz soške fronte" (s svojo številčnostjo smo res doživeli prostorsko utesnjenost vojnih rovov) in šah iz italijanskega taborišča med 2. svetovno vojno, ki ga je iz kruha in sline izdelal eden od slovenskih taboriščnikov.

Razstave in rdeča nit dneva dejavnosti so zagotovo v učencih vzbudile zavest, da se iz preteklih dogodkov lahko marsikaj naučimo za prihodnost – da moramo ceniti znanje in um, da uživamo v umetnosti in da smo ne glede na dogajanje okoli nas še vedno ljudje z veliko začetnico.

Tjaša Race



## V VRTCU Z LOVCEM V JESEN

Jesen že prihaja v naše kraje. Čeprav je še neopazna, smo v vrtcu že obeležili njen приход. Letos nam je lovec Darij Jelušič izdelal dve ptičji valilnici in ju pritržil na drevesi na igrišču. Sedaj se bodo živali pripravljale na zimo. Pozimi bomo hranili ptice, spomladi pa opazovali ptičke, ki si bodo za gnezdenje izbrali valilnici. Lovcu se zahvaljujemo.

*Lidija in Veronika*



## ZAHVALA

Zahvaljujemo se Občini Hrpelje - Kozina, da nam je postavila senčila za jasli, ki smo se jih zelo razveselili.

*Otroci in strokovne delavke Vrtca Hrpelje*

## TEDEN OTROKA V VRTCU MATERIJA

Tudi v Vrtcu Materija smo praznovali teden otroka. Tema letošnjega tedna otroka je bila »Svet, v katerem želim živeti.« Izvajale smo različne dejavnosti in tako še popestrile vsakodnevno dogajanje v vrtcu. Imeli smo:

- skupne socialne igre,
- glasbeno dopoldne,
- FIT aktivni igrišče s piknikom,
- lutkovno predstavo: Razbita buča,
- požarno vajo, obisk gasilskega doma, predstavitev in praktični prikaz dela gasilcev.

Zagotovo so bili otroci najbolj navdušeni nad predstavitvijo dejavnosti gasilcev.

*Strokovne delavke Vrtca Materija*



## TEDEN OTROKA V VRTCU HRPELJE

Vsako leto se potrudimo, da ob Tednu otroka ponudimo drugačne dejavnosti in tako obogatimo naš vsakdan. Letos smo v dogovoru z našimi kuharji izvedli piknik na igrišču. Otroci so opazovali kuharja pri peki hrenovk in krompirja, ki so jih potem z veseljem na svežem zraku pojedli. Ob plesu in igri smo se družili in preživeli lep dopoldan. Strokovne delavke smo izvedle »odprta vrata v vrtcu«. V vsaki igralnici je potekala organizirana dejavnost, otroci so prosto po svoji želji prehajali iz ene igralnice v drugo in se zadržali, kolikor časa so želeli. Odločali so se med štirimi različnimi dejavnostmi: ustvarjalna igra »tržnica«, ustvarjanje z vodenimi barvami, igra »promet« in igra z različnimi konstruktorji. Za otroke je bil dan drugačen in zanimiv, kar je bil tudi naš namen.

*Zorica Korošec*







## Za ljube knjigoljube

**ROKE PROČ OD TE KNJIGE!**  
JAN VAN HELSING, ARA, LJUBLJANA, 2016

»In kakšen naslov knjige! Komu sploh lahko kaj takega pride na misel? Ta človek sem jaz. Nekdo, ki je tako kot vi mislil, da v svojem življenju ne more ničesar spremeniti. In to vse do dne, dokler nisem prosil svojega stvarnika, naj mi razloži svoje stvarstvo, življenje – ne z besedami, temveč z življenjem samim. In od tistega trenutka naprej je šlo gor in dol, križem kražem čez globus, skozi revščino in bogastvo, dobro in slabo, prijazno in grdo in taisti, moja malenkost, ima z vami dobre namene in vam želi predstaviti nekaj svojih spoznanj in doživetij, zaradi katerih boste v svojem življenju zagotovo napredovali ...«

Naj napišem že v začetku, da gre za knjigo knjig. Da gre za eno tistih knjig, ki jo je treba prebrati kljub takšnemu naslovu. Zakaj? Preprosto zato, ker pove več. Več do preveč, več do prepo-vedil knjig. In kdaj je preveč? Takrat ko sistemu ne paše, kar poveš, ker poveš tudi tisto, kar ti zakrivajo leta, stoletja, morda več. In ja, že stoletja, tisočletja nam vcepljajo v glavo, kaj moramo verjeti in v koga, od kod izhajamo in kako, kdo gradi piramide in kdo ne, da so Američani prišli na Luno, da drugih v tem vesolju ni, da ima Nemčija ustavno varstvo, čeprav sploh nima ustave itd. Verjeli smo vsemu, kar je pisalo v zgodovinskih in vseh ostalih bukvah. Ali skoraj. Nikoli nam nihče ni povedal, da ZDA pravzaprav nimajo lastne valute, temveč si dolarje izposojajo pri FED, ameriški zasebni Banki zveznih rezerv, in tudi nam nihče ni povedal, da je John F. Kennedy tik pred umorom hotel sprejeti zakon, po katerem bi ZDA imela svojo valuto, zato je tudi bil umorjen. NASA tudi zatrjuje, da na Luni ni zraka, po drugi strani pa je zastava ob sestopu na Luno plapolala. In take in podobne. Pravzaprav nam že vseskozi tvezijo laži. Ali recimo raje, da je velika večina zadev, ki smo jih absorbirali vase skozi življenje, laž, iluzija, narobesvet, če hočete. Avtor je še živeč in v preteklosti je imel srečo, da se je z nahrbtnikom odpravil po

svetu in v nešteti pogovorih z ljudmi izvedel stvari, ki so spremenile njegov svetovni nazor, obnašanje in način življenja. Zelo dobro vemo, da zgodovino pišejo menda zmagovalci. Lahko verneži 'pridkano' plačujemo davke in se jezimo zaradi nesposobnosti politikov. Samo v vednost: na Japonskem so politiki, ki so se osramotili, naredili harakiri. Kako bi to izgledalo pri nas, če bi se seveda odločili, da to uvedemo, si lahko predstavljate in o tem ne bi razpredala. Zakaj vztrajate v vzorcu delo-dom-delo-dom, ob tem pa še zadovoljni niste in postajate nergavi vsak dan bolj? Avtor pravi, da bi se vsi morali iskreno povprašati, kdo sem JAZ, kaj želi moj JAZ, kaj pravijo MOJI občutki ..., opravljam delo zaradi sebe in ker imam poklic rad ali da bi ugodil družini, okolju, nekemu tretjemu? Če je objavljeno že vse in če vemo že vse, kako to, da je še toliko skritega? No, o veliko stvareh, ki si jih nikoli nismo mogli misliti, ker nam niso bile povedane, na vsa vprašanja, ki so vas kdajkoli mučila, boste v knjigi našli odgovore. Morda ne vseh, a na veliko njih nedvomno. Gre za napeto ultra berljivo knjigo, ki jo priporočam vsem, mladim, moškim, ženskam, starejšim, vsem. Zares vsem. Resnično stare poglede na svet postavlja povsem na glavo, sicer pa če ste kdajkoli gledali *Zvezdna vrata* ali sledili hrvaški od-daji, ki jo najdete tudi na YouTubeu, *Na rubu znanosti*, potem se vam zagotovo svita, o čem vsaj približno danes pišem in o čem piše avtor. Morda nam knjiga da uvid v to, kako postati neodvisni od politične doktrine, cenzuriranega pisanja zgodovine, statusa, organizacije ali stranke, neodvisni od mnenja drugih, predvsem pa nam vsaj malček zmanjša strah pred svetom, kakršen nastaja. Avtor si želi, da bi ljudje opustili dosedanja trdna stališča in sledili srcu. Opiše grofa S. Germaina, skrivnosti Himalaje, Genezo kot igralnico bogov, piše o sumerskih zapisih, skrinji zaveze, skrivnostnem vedenju templjarjev, o atlantskih spisih, novem svetovnem

redu, z a k o - kozmičnih njih in krivdah za boleznih, sprašuje se o tem, ali temne sile sploh obstajajo, spregovori o super otrocih iz Kitajske in še o veliko zelo zanimivih stvareh, ki jih, verjemite, še ne veste.

Jan Udo Holey oz. Jan van Helsing je avtor več raziskovalnih knjig, lastnik založbe Amadeus in internetne televizije Secret TV. Od leta 1985 potuje po vsem svetu in odkriva stvari, ki so drugačne od doslej videlih in slišanih. Na potovanjih srečuje zanimive ljudi iz krogov obveščevalnih služb, lož vitezov templjarjev in prostozidarjev kot tudi ljudi, ki pripadajo magijskim združbam. Leta 1993 je napisal knjigo o skrivnih družbah, drugi del knjige, ki je izšel dve leti kasneje, je bil prepovedan in njegove knjige so zaplenili češ, da »hujška ljudi«. Sledijo knjige *Dosje Jan van Helsing*, *Tretja svetovna vojna*, *Projekt Aldebaran*, *Notranji svet – skrivnost črnega sonca*, *Otroci novega tisočletja*, *Tisočletna laž*, *Knjiga za milijon evrov*, *Kdo se boji črnega moža*, *Hitler je preživel v Argentini* in *Politično nekorektno*. Njegova najuspešnejša knjiga pa je ravno pričujoča in z njo je avtor nedvomno zadel srčiko časa.

Zelo priporočam v branje in lep pozdrav do prihodnjic, *Patricija Dodič*



## Minutka za misel ČLOVEK, MED SRCEM IN RAZUMOM

Starodavna besedila in spiritualne tradicije po celotni zemeljski obli omenjajo, da je vse v našem svetu povezano na poseben način. Da smo vsi med seboj povezani v enotno strukturo, ki ji nekateri pravijo mreža ali informacijsko polje, drugi univerzum, tretji enost ... in še je podobnih izrazov za to »osnovno strukturo celotnega stvarstva«, ki jo morda komaj začnemo razumeti. Večina informacij v nadaljevanju je iz dokumentarnega filma znanega raziskovalca in avtorja Gregga Bradena z naslovom »Znanost čudes« (The Science of Miracles).

To polje energije je tu že od samega začetka, je inteligentno in se močno odziva na človeška čustva. Znanstveniki ugotavljajo, da smo »rastoče telo«, saj novejši dokazi kažejo, da je celoten svet odraz naših misli, občutenj, čustev, verovanj ... John A. Wheeler, fizik in kozmolog na Univerzi Princeton v ZDA (doživel je 96 let), pravi, da živimo v »soustvarjalnem univerzumu« in da je ta rezultat vsega, kar počnemo v naših življenjih, torej ga soustvarjamo. To nas v kvantnem svetu atoma pripelje do najmanjšega elementarnega delca, ki ga ne zmoremo izolirati, saj med opazovanjem naša zavest sočasno ustvarja pojav, da ga sploh lahko vidimo. Živimo v svetu, ki ga dobesedno sproti soustvarjamo v skladu s tem, kar vsebujejo naše misli, ki so najbolj kreativna sila v vesolju. Slišati je kot znanstvena fantastika, a ni. Kot zanimivost: dokazali so, da se med poskusom kvantni delec obnaša drugače, ko ga opazuješ, torej vanj usmeriš svojo misel, kot takrat, ko ga ne? Kaj torej vpliva nanj, če so vsi ostali laboratorijski pogoji enaki?! Zavest. Komplicirano? Precej. A dosti manj, če vemo, da so bila starodavna ljudstva zelo blizu v opisovanju natančnega načina delovanja sveta, le da so to opisala v jeziku tedanjega časa. Njihove ugotovitve sedaj potrjujejo tudi eksperimenti uglednih znanstvenih in akademskih ustanov. Trije od njih popolnoma zamajajo temelje vsega, kar zdaj vemo o fiziki in načinu delovanja sveta, in nam potrjujejo, da smo prav vsi ves čas povezani skozi to polje energije. Ta ideja tudi v novejši zgodovini ni tako nova, saj je bila v poznem 19. stoletju prava revolucija, ko so odkrili vseprisotno in vseobsegajoče polje – poimenovali so ga »polje etra«. Nato so leta 1887 izvedli znameniti Michelson-Morleyev eksperiment, v katerem so sklepali, da se mora to polje, če obstaja, gibati. A ker tega gibanja niso uspeli dokazati, je zahodna znanost, zlasti fizika, sprejela sklep, da polje ne obstaja in da je vse, kar se zgodi v našem svetu, ločeno, nepovezano in naključno. Danes že vemo, da to ni res, saj je bilo opravljenih že nešteto eksperimentov, ki obstoj polja dokazujejo in spreminjajo temelje današnje fizike.

Prvega je izvedel ruski fizik Vladimir Poponin, ki je raziskal odnos med človeško DNK in snovjo, ki tvori naš svet, torej malimi skupki svetlobe, ki jih imenujemo fotoni. V stekleni cevi, iz katere so izčrpali zrak, so ustvarili vakuum in tako ni bilo v njej ničesar razen fotonov. Poponin je meril te svetlobne delce, da bi videl, kako se razporedijo in kaj se z njimi dogaja. Rezultati prvega dela eksperimenta so bili pričakovani, saj so se fotoni razporedili popolnoma naključno. Nato pa so v cev vstavili človeško DNK in fotoni so se zaradi nje porav-

nali v vrsto. DNK je torej neposredno vplivala nanje, torej na delce snovi, iz katere je zgrajen svet. V laboratorijskih pogojih so takrat uspeli dokazati, da nekaj znotraj nas vpliva na tisto okoli nas. Potem postane še bolj zanimivo. Pričakovali so, da se bodo fotoni, ko bodo iz cevi odstranili DNK, ponovno naključno razporedili, a se to ni zgodilo. Čeprav DNK ni bilo več v cevi, so fotoni ostali razvrščeni, kot bi bila še vedno tam. Zakaj? Kaj je tisto, kar povzroči ta učinek? V zahodni fiziki ni mogoče z ničimer pojasniti, zakaj so fotoni ostali v istem položaju, čeprav je bila DNK že odstranjena iz cevi. Eksperiment so poimenovali »Fantomski DNK eksperiment«, saj učinki DNK trajajo ne glede na njeno dejansko prisotnost. Skupki energije, ki so osnova vse materije, se torej povezujejo skozi polje, ki je bilo doslej neznana oblika energije.

Drugi eksperiment je bil vojaški, vodil ga je znanstvenik dr. Cleve Baxter. Vzeli so človeško DNK iz tkiva prostovoljca in jo dali v posebno napravo za merjenje čustvenih odzivov. DNK so postavili v eno sobo, prostovoljec pa je bil v drugi sobi v isti zgradbi. Nato so tega človeka izpostavili dražljajem, ki so iz njega izvalili čustva sreče, žalosti, strahu, jeze in besa, istočasno pa merili tudi njegovo DNK v drugi sobi. Ugotovili so, da je medtem, ko je človek v eni sobi doživljal svoje čustvene vrhunec in padce, tudi njegova DNK v drugi sobi imela enake »vrhunec in padce« ob natanko istem času. Če bi šlo pri tem zgolj za prenos energije od točke A do B, bi moral nastati časovni zamik v odzivu, ki ga pa v tem eksperimentu ni bilo, saj sta se človek in njegova DNK v drugi sobi odzivala popolnoma istočasno. Enak eksperiment so nato ponovili, a sta bila tokrat človek in njegova DNK ločena več sto kilometrov. Rezultati so bili popolnoma enaki – učinki so bili istočasni. Dokazali so, da je DNK povezana s svojim lastnikom in da se odziva na čustva, ne glede na razdaljo ali čas, torej ju povezuje »brezprostorska energija«, ki obstaja vedno in povsod.



Elektromagnetno polje srca – cevasti torus

Tretji eksperiment je leta 1993 izvedel raziskovalni inštitut »Institute of Hearthmath« iz Kalifornije, ki dokazuje, da je človeško srce veliko več kot samo črpalčka, ki poganja kri skozi telo oz. da je to samo njeno najpreprostejša funkcija. Odkrili so, da ima srce najmočnejše elektromagnetno polje v telesu (večje od možganov), ki sega daleč onkraj telesa. Ima obliko zvite cevi (»cevasti torus«) in sega od 1,5 do 2,5 metra okrog srca. Preveriti so želeli, ali v tem polju obstaja še kakšna druga oblika energije, ki se prenaša skupaj z elektromagnetnim poljem srca izven telesa. Vzeli so človeško DNK, jo izolirali in zaprosili posameznike, ki so bili sposobni jasno občutiti tipična človeška čustva (čista ljubezen, spoštovanje, sočutje, jeza, bes, sovraštvo ...),

da so jih doživljali »na zahtevo«, pri čemer so merili odziv DNK. Ta je postala sproščena ob čustvih ljubezni, sočutja, odpuščanja ... in izredno »napeta« pri jezi, zavisti, sovraštvu ... To ni nepomemben podatek, saj iz drugih raziskav že vemo, da sproščeno stanje DNK, ko se nekateri njeni deli vklaplajo kot »stikala«, povečuje našo imunsko odpornost. Pa tudi intuitivno že vemo, da stanje sovraštva, jeze, ljubosumnja ... izčrpava naš imunski sistem.

Ti eksperimenti nam pomagajo razumeti, zakaj se to zgodi – človeška čustva namreč lahko spreminjajo DNK. S tem se ukvarja tudi epigenetika, sodobna znanost s področja molekularne biologije, ki preučuje spremembe v izražanju genov, ki so odvisne od okolja. Posebej se posveča molekulam, ki se vežejo na določen del DNK in s tem povzročijo »vklop ali izklop« prepisovanja posameznih genov. Po domače, geni niso samo podedovani in »zacementirani«, kot smo doslej mislili, ampak se sproti spreminjajo zaradi notranjih in zunanjih vplivov. Gre za »notranjo tehnologijo«, ki je bila opisana že v starodavnih spisih. Trije predstavljeni eksperimenti so bili izvedeni posamično, neodvisno, potem pa so jim sledili še drugi, ki pripovedujejo enako zgodbo: naša DNK dobesedno vpliva na fizično snov, iz katere je sestavljen naš svet na energetski ravni; človeško čustvo je sposobno spremeniti DNK, ki vpliva na svet, vse to pa ni omejeno s časom ali prostorom, ker deluje neodvisno. Znotraj človeškega telesa obstaja sila ali moč, ki ni omejena z zakoni fizike, kot jih razumemo danes. Nekaj znotraj nas, kar je neposredno povezano z našimi čustvi, mislimi, občutji, željami in verovanji, presega mejo prostora in časa, kot ju danes šele začnemo razumeti.

Starodavna besedila pa vse to že opisujejo in nam dajejo napotke, kako to uporabiti v življenju. A postavi se tehtno vprašanje – zakaj danes o tem še vedno tako malo vemo in spet vse na novo odkrivamo? Odgovor je povezan z dejstvom, da se je prenos znanj od naših prednikov do nas v zgodovini vsaj dvakrat prekinil in takrat smo izgubili ogromno informacij. Med takšne »prekinitve« spada požig velike Aleksandrijske knjižnice v 4. stoletju. Sicer uradno ne vemo, kaj vse je bilo v njej, znano pa je, da so rimski zgodovinarji popisali ogromno število zvitkov, saj so takrat tako zapisovali informacije. Rimski zgodovinar Calamachos je na primer v knjižnici popisal več kot 536.000 zvitkov, preden je bila požgana ... in mnogo teh informacij je bilo starodavnih že v 4. stoletju. Vemo, da so zvitki vsebovali informacije iz prastarih poganskih časov, hebrejskih tradicij, egipčanskih astronomskih in medicinskih tradicij ... skratka mnogo znanj, ki so se prenesla izpred tisočih let in so opisovala tudi naš odnos s svetom, medsebojne odnose in verjetno še odnos s čim veliko pomembnejšim. Drugi primer je bilo preurejanje biblijskih besedil v 4. stoletju. Leta 325 n. š., v času zgodnjekršćanskih tradicij, je rimski cesar Konstantin sklical cerkveni koncil. Takrat so bila biblijska besedila še nevezana zbirka mnogih besedil, zelo obširna in zelo malo ljudi je imelo dostop do njih. Konstantin se je trudil, da bi postala dostopnejša širokemu občinstvu, zato je sklical koncil, kjer so se dogovorili, kaj ostane v bibliji in kaj ne. Danes vemo, da je bilo vsaj 20 knjig popolnoma odstranjenih, 20 do 25 izredno spremenjenih, preostala besedila pa skrajšana. Biblija se je spreminjala tudi pozneje, in danes tudi največji biblijski učenjaki odprto priznavajo, da je nepopol-

na. Nekateri od teh »pogrešanih« dokumentov so kumranski rokopisi (ali mrtvomorski zvitki), ki so bili celo predstavljeni splošni javnosti leta 2011. Veliko teh in podobnih dokumentov naj bi opisovalo odnos med človekom in stvarstvom ter moč človeških misli in čustev.



Naša DNK vpliva na informacijsko polje okoli nas

sporazumevamo z energijskim oz. informacijskim poljem, o katerem govori začetek tega članka. Moč OBČUTJA v srcu (ne v umu) je torej tisti jezik, ki omogoča ustvarjanje in izpolnitev namer v našem svetu.

Raziskovalci, ki premikajo meje znanega in so odprti za nova spoznanja, se šele dogovarjajo o enotnem poimenovanju tega »polja«. Nekateri ga imenujejo »kvantni hologram«, nekateri »um narave«, znanstveniki kot je sloviti Stephen Hawking pa »božji um«. Vsa poimenovanja govorijo o istem polju, ki nas vse povezuje, občutje v našem srcu pa komunicira s tem poljem. Znanstvena fantastika? Niti ne, starodavne tradicije so poznale to moč in so nam zapustile natančna navodila, kako jo uporabiti v naših življenjih.

Znanje o tem se je najbolj ohranilo v oddaljenih krajih, na katere naša zahodna civilizacija nima prevelikega vpliva. Raziskovalec Gregg Braden je leta 1998 odpotoval v Tibet, kjer je preučeval, kaj se dejansko dogaja takrat, ko menihi dolge ure molijo. Torej, kaj se med molitvijo zgodi znotraj? Kaj občutijo? Menihi so mu razkrili, da vse besede, pripomočki in obredi pri molitvi samo pomagajo ustvariti OBČUTJE v telesu in da je to dejansko molitev. Ne gre za besede, zaporedje, izgovarjanje ... ampak se z vsem telesom vživimo v OBČUTJE, kot da je prošnja ŽE URESNIČENA. V svoji molitvi ali prošnji se osredotočimo na stanje, kot da je že doseženo in da že obstaja – in to občutimo s srcem. To posredujemo polju in ta nam to zrcali nazaj.

Srcu je mogočno. Bolj kot si predstavljamo ali verjamemo. Nenazadnje pa tudi jezik zrcali veliko modrosti, ki se z njim prenašajo in nas nečesa učijo, a jih včasih jemljemo prepovršno. Poglejmo v Slovar slovenskega knjižnega jezika, kaj med drugim še pomeni »srce«: organ pri človeku kot središče čustvovanja in zavesti(!). Radi rečemo, da »srce ne uboga razuma«, kadar čutimo, da je nekaj prav, tudi če razumsko tega ne moremo pojasniti. Kaj slovar pravi za »ozkosrčen«? Kdor pri vrednotenju upošteva samo določene kriterije, ki ne zajemajo pojavnosti v celoti(!). Torej je treba odpreti srce. Ne pravimo zaman, da nas pri čustvenih težavah »srce boli« ali da je nekdo »srčno dober« ali celo »brezsrčen«. Če si »srčen«, si pogumen in prijazen – in ravno to so atributi, ki deluje-

Kot izhaja iz teh besedil, naj bi obstajali samo dve izvorni čustvi, ki imata najmočnejši vpliv: LJUBEZEN in njeno nasprotje, SOVRAŠTVO oz. STRAH, ki je osnova sovraštva. Največ moči imata, ko sta skoncentrirana oz. usmerjena, misel pa je tista, ki ju usmerja in pri tem soustvarja OBČUTJE. Občutje nastane v srcu in prav to je »jezik«, s katerim se lahko

jo na polje. Poznate besedo »srčiti«, ki pomeni opogumljati, hrabriti, in »srčkati«, ki pomeni ljubkovati? Tu je še beseda »srčika«, ki pomeni jedro in bistvo, in »srček« kot ljubkovalnica. Vse takšne prispodobne uporabljamo vsak dan in nosijo velika sporočila: srce nam zaigra od veselja, srce nas vleče v domovino, nekaj nas gane do srca, v dno srca smo hvaležni ali nas je sram, imamo plemenito srce, beseda gre od srca do

srca, delamo, kar nam srce poželi, nekemu položimo kaj na srce, ko ga želimo prepričati, glasba nam odpira srce ... in še in še! J

Naj srce zopet postane naša srčika, ne samo telesno, ampak v vsem, kar počnemo. Drug drugega se pri tem srčimo in bo tudi svet okoli nas bolj srčen ... J

Nives Mahne Čehovin

## Zgodbarnica

V zborniku ŠK Zgodbarnice 2015/2016 je objavljen prvi del desetih anonimnih »tržaških« zgodb od skupno tridesetih žensk, ki so hodile »pucat« v Trst ali to še počnejo in ki so želele ostati anonimne. Več zgodb si lahko preberete v zgodbarniškem zborniku, novih deset pa bo dodanih v letošnji, novi zbornik 2016/2017.

### ENA SAMA GNILOBA

Seveda sem za Trst slišala že v otroških letih, ko smo še živeli v notranjosti Istre in so nam starši in ostali starejši ljudje govorili, da bomo morali ob prvem obisku mesta »bešet babe ret«, kar pomeni »poljubiti ženski rit«. Ne vem, od kod ta ideja in kakšen je bil pravi namen zagrožene kazni. Če danes pomislim, je bil morda namen zavirati otroško željo po obisku mesta, saj so o njem govorili kot o mestu, kjer je kaj videti, kar je močno vzbujalo otroško domišljijo. Vendar je to pomenilo staršem tudi strošek. Trstu sem se bolj približala kasneje, ko se je družina preselila v Koper z željo po boljšem življenju. Tu sem se zaposlila in po nekaj letih se je življenje za silo tudi izboljšalo. A s Trstom sem se v živo srečala še malo kasneje, ko sem spoznala svojega moža, se poročila in preselila na njegov dom na Tinjan. Od tu sem lahko s pogledom zaobjela Koper in Trst. Slednji je moje življenje zaznamoval. V njem sem si našla oziroma od tašče podedovala dodatno zaposlitev, katere dohodek je občutno pripomogel k hitrejšemu razvoju domačije in s tem izboljšanju življenjske rasti. Torej, v osemdesetih letih prejšnjega stoletja mi je tašča, ki je počasi pešala in čeprav sem bila še zaposlena, prepustila svoje dotedanje delodajalke, babe ali šinjore, kakor smo se doma sporazumeli, ko je tekla beseda o njih. Takrat sem hodila na delo v Trst zjutraj, če sem tukaj delala popoldne in obratno. Ko smo tukaj dobili proste sobote, se je garanje nekoliko spremenilo, saj se je delo preneslo na sobote. Seveda je družinsko življenje trpelo, vendar je bil dohodek, glede na takratno ubožano življenje, važnejši in zdrveli smo v potrošništvo. Od tašče sem dobila same stare ženske, ki so po nekaj letih ena za drugo pomrle. A ostati brez dopolnilnega dohodka, takrat deviz, bi bilo res škoda. Tako mi je tašča seveda našla družino v slovenski mestni četrti Sv. Jakob, ki ga je poznala kot svoj žep, saj je tja zahajala že od svojega desetega leta. Ko sem prišla tja prvič, sta bila v hiši starejša ženska, mati, blizu osemdesetih let, in sin. Seveda je bila pomoč potrebna, ker je bila mati bolna in pred kratkim je sinu umrla mlada žena. V družini je bil tudi njun sin, ki je prihajal domov le ob koncu tedna. Sin, vdovec, je zjutraj odhajal in se vračal pozno popoldne. Le redkokdaj sva se srečala. Čez nekaj časa sem izvedela, da obiskuje bogoslužje in se pripravlja na prvo sveto mašo, na katero sem šla – iz preproste radovednosti. Bil je poročen in imel sina, zato mi ni bilo jasno, kako je to mogoče. Čas ni delal v prid matere, saj se je njeno zdravstveno stanje vidno slabšalo. Potrebovala je celodnevno nego. Nekaj časa sem ostajala z njo cele sobote, a ko sem prišla naslednji teden zjutraj, je bilo nevdržno ostati ob njej. Nisem vedela, kaj storiti, kako rešiti nastalo stanje. Najprej sem poskušala z zahtevo po večjem plačilu, a me sin ni slišal – ali ni hotel slišati. Ker sem ob takem garanju postajala neprekinjeno utrujena, sem bila po tihem zadovoljna, da mi ne ustreže, in začela razmišljati o odhodu. Ob omenjanju povečanega plačila se sin ni oglašal, ampak me je izzival in namočal večje vsote denarja ali nakita, da bi se pregrešila. Nisem podlegla. Njegov napad sem prenašala še dva meseca, pobrala zaslužno plačilo in odšla. Ker je imel mojo domačo telefonsko številko, me je poklical in se opravičeval, obljubljal več denarja in se mi celo zahvalil za obisk njegove prve maše, da sem ga s tem počastila itd. Ni me prepričal, motilo me je njegovo novomašniško posvečenje, nečloveško obnašanje in nenazadnje velika mera egoizma, čeprav me je vest nekoliko mučila zaradi uboge bolne matere. Nastopilo je poletje in vzela sem si nekaj časa za počitek in premislek. Med počitnicami sem srečala znanko, ki mi je v pogovoru omenila

družino, ki potrebuje hišno pomočnico, ker jo ona zapušča. Ni mi povedala, zakaj jo zapušča, a kasneje sem ugotovila, da jo je zapustila tako kot jaz, zaradi nesoglasja. Meni se je izgovarjala, da zaradi preobilnega dela, ki ga ne zmore, čeprav njena hči ravno tako hodi čistit v Trst. Šlo je za premožno petčlansko italijansko družino, živečo v Trstu, s tekstilno trgovino na glavni tržaški ulici. Starša, dve hčerki in sin, ki je živel v notranjosti Italije in je le poredko prihajal domov v Trst. Bil je otrok estrade in njegov svet se je vrtel v Milanu. Hčerki sta še vedno študirali, čeprav že v srednjih letih, in vse je kazalo, da bosta večni študentki. Ravno z njima sem prišla najprej v spor, ampak vsi skupaj, cela družina je bila ena sama gniloba. Ponavadi ocenjujemo meščane kot kulturne, urejene ljudi, vendar je bila v tem primeru slika porazna. Oče in gospodar je bil zapuščen moški, ki sta ga zanimala le trgovina in dobiček,

žena trmasta italijanska južnjakinja, ki ni spoštovala nobenega in je svoj talent v veliki meri prenesla tudi na hčeri. Odhajala je po nakupih in s prijateljicami posedala po kavarnah s cigareto ob skodelici kave. Kuhala ni. Kosili so ločeno zunaj doma, le večerje občasno skupaj tako, da so hrano prinašali pripravljeno domov in se mastili z znanci in prijatelji pozno v noč. Seveda so tudi pili, da so prostori zjutraj, ko sem prišla, zaudarjali enako kot gostilniški prostori, mize pa so bile polne umazane posode, kozarcev in ostale hrane. Spalnici obeh hčera sta bili prava svinjaka in sta spominjali na bordel. Sama nisem bila navajena takšnih svinjarij, čeprav izhajam iz revnega kmečkega stanu. Spodnje perilo, umazane hlačke in modrci, nogavice in razne majice, vložki in kombineže so ležali vsepovsod. Po posteljah in na tleh, kakor so slekle, kot bi mi želele dokazovati svoje svobodno življenje, ki naj bi bilo plod italijanske dvatisočletne kulture. Še danes po nekaj letih po odhodu mi gre na bruhanje, kadar se spomnim nanje. V Trst še vedno hodim. H gospe, ki je prišla v Trst iz takratne vzhodne nemške republike NDR v šestdesetih letih prejšnjega stoletja z italijanskim državljanom in delavcem, ki ga je spoznala, ko je bil na delu v vzhodni Nemčiji. Takrat jo je rešil iz pekla, vendar to je že druga zgodba. (anonimna avtorica)

Naša ponudba zajema moško in žensko spodnje perilo, nogavice različnih vrst (klasične, medicinske, pohodniške), hlačne nogavice, majice in hlače (tudi kavbojke in trenirke), pižame, copate, halje ("flajde") in predpasnike. Najde se tudi marsikaj za najmlajše. Večina oblačil je slovenskega porekla, cene pa so ugodne.

Lastnica trgovine je Nadja Metlika iz podjetja Namet gostinstvo in druge storitve d.o.o.

Telefon: 05/9948241

Email:  
nogavicka.trgovina@gmail.com

Urnik:

od ponedeljka do petka od  
09h - 17h  
ob sobotah od  
08h - 12h,  
nedelje zaprto

## NOVO ODPRTJE TRGOVINE S TEKSTILOM NOGAVIČKA

na Reški cesti 2, v Hrpeljah!



## PROSVETNO DRUŠTVO V RODIKU

**Ob napovedi uprizoritve veseloigre NOVI ŠULNI ZA OPASILO je bilo k spremni besedi dodanih tudi nekaj besed iz zgodovine delovanja Prosvetnega društva Josip Jurčič v Rodiku. Vsekakor je ta zelo bogata. V opravičilo in pomanjkljivost se ponuja lepa priložnost, da ob napovedi ponovitve igre, ki bo novembra v Kulturnem domu Hrpelje, pripišemo še del podrobne zgodovine delovanja Prosvetnega društva.**

Spomini na druženje pri petju, godbi ali v dramski skupini so spomini na lepo in niso zvoedeneli. Tudi tisti, ki niso sodelovali, ampak so samo uživali ob gledanju in poslušanju svojih sovaščanov, so si vtisnili v spomin tiste čase, ko je bilo v Rodiku veliko lepega, zabavnega in včasih smešnega. Kulturno-prosvetno društvo je zaživelo 1876. leta. Z bogatim delovanjem je osvajalo občinstvo s petjem, glasbo in enodejankami. V letu 1903 so Rodičani ustanovili kulturno prosvetno društvo, ki so ga poimenovali Josip Jurčič. Vse od takrat je društvo delovalo z igrami in petjem, včasih malo zamrlo, a se spet obudilo in igralo svojo vlogo naprej ...

Med 2. svetovno vojno je vodil petje pevovodja Alojz Babič. Nemci so ga odpeljali v taborišče Dachau. Za njim je prosvetno delo v vasi vodila partizanska učiteljica Darinka Gregoretič - Lokčeva. Jeseni 1944 je na obletnico Gregorčičeve smrti pripravila literarni večer. Sodelovali so šolski otroci, vaška mladina in tudi starejši vaščani. Vlado Babič je recitiral pesem Hajdukova oporoka, Darinka Lokčeva pa pesem Dekletova molitev. Vaški referent za kulturo je bil Anton Race - Linčev. Aprila 1945 je na Ščiplovem vrtu postavil igro Vesna. Besedilo je priredil in aktualiziral. Nastopilo je več kot 40 igralcev, pevcev in otrok. Glavno vlogo je igrala Vlada Volaričeva. Med prireditvijo so prišli na vrt istrski fašisti in Nemci. Fašist je hotel streljati na nastopajoče, ker je razumel besedilo, vendar ga je nemški oficir ustavil in dovolil, da so igro končali. Zopet pa so se razburili, ko je na koncu igre deklica Ada Valinova pomahala s trobojnico. Zaradi hude napetosti so se režiser in vsi nastopajoči takoj po koncu igre porazgubili iz vasi. Po končani vojni so igro ponovili na

Kozini in v Rojanu pri Trstu. Društvo je doživelo razcvet - deloval je pevski zbor, pihalna godba in dramska sekcija. Že med vojno leta 1945 se je vrnil iz taborišča Alojz Babič (rešil ga je italijanski Rdeči križ). Doma je imel v čevljarški delavnici vaje z dekliškim zborom. Pelo je 20 deklet. Po končani vojni so se jim pridružili še moški. Zbor je bil dober, nastopali so tudi na Radiu Trst. Dramska sekcija je leta 1946 pripravila igro Josipa Jurčiča Deseti brat v prireditvi Franca Govekarja. Režija je bila v rokah Antona Raceta - Linčevega in učitelja Ferluge. Glavne vloge so igrali: Deseti brat - Evgen Počkaj, Manica - Anica Božeglav - Šlavrova; Krjavel - Pepo Race - Friščev, Adolf - Vlado Babič - Valinov, ostale vloge pa so igrali: Tine Pečunov, Branka Katnova, Karleta Zlogarjeva, Ivan Čepov ... Predstava je bila na Ščiplovem vrtu. Prišlo je okrog 1000 ljudi.

Dramska sekcija je kasneje uprizorila kakšen skeč ob priložnostnih proslavah. Te proslave so bile običajno v jedilnici Doma upokoencev pri Čehovih. Vida Šteblaj je leta 1952 režirala igro Dve nevesti in 1953 Borovo enodejanko. Igrali so domačini skupaj z vojaki. Dramska skupina se je zopet razživela po prihodu nove učiteljice Marice Ban iz Prelož leta 1956. K delu je pritegnila otroke in mlajše Rodičane. Najprej so pripravili literarni večer, ki so ga posvetili Simonu Gregorčiču. Pripravili so Jurčičevo in Kersnikovo enodejanko Berite novice, ki so jo prvič igrali 13. decembra 1956. Teto Marjano je igrala Zmagica Babič - Čunčeva, gospoda Kratkega Jožko Bernetič - Tereznov, gospoda Dragiča Vito Počkaj - Matičkov in Manico Otilija Fabris - Gulančeva. Nato so se lotili težjega dela. Pripravili so Cankarjevega Kralja na Betajnovi. Vaje so imeli celo zimo, prvič pa so ga igrali 28. aprila 1957. Režija je bila zelo dobra in predstava je bila visoko ocenjena. Na amaterskih odrih je bila med najboljšimi v Sloveniji. V igri so nastopali Župnik - Jože Kranjc, Kantor - Jože Bernetič, Hana - Jožica Medved, Francka - Otilija Fabris, Francelj in Pepček - Zvonko Erman in Oskar Race, Nina - Olga Dujmovič, Krne - Franc Čebihin, Maks - Vito Počkaj, Oskrbnik - Franc Čepar, Luža-

rica - Slavica Bogataj, gostje, otroci in kmetje - Zvone Lukovec. Igralci so se v svoje vloge vživeli. Igro so ponovili še 5. 5. 1957 v Rodiku, 12. 5. v Lokvi, 22. 6. v Hrpeljah in 30. 6. v Divači.

Mladinska sekcija je v tistem času pripravila tudi igrico Krojaček hlaček. Režirala jo je Marica Ban, igrali pa so Franko T'ninov, Boris in Zorko - Tereznova, Pepka - Jeralova, Zvonko - Tonjev, Majda - Valinova in drugi. Leta 1957 je bila 80. obletnica ustanovitve Kulturno prosvetnega društva Josip Jurčič. Občni zbor društva je bil 13. aprila. V delovnem predsedstvu sta bila Karel Rapotec in Vladimir Babič. Gost je bil Leopold Rener iz Sežane. Vladimir Babič je predstavil zgodovino društva in poudaril, da bi bilo prav, če bi Rodičani sebi in drugim pokazali, da so ljudje igranja in pesmi. Na občnem zboru so ustanovili upravni odbor. Vladimir Babič je postal predsednik, Otilija Fabris tajnica, Slavica Bogataj blagajničarka in Jožica Babuder ter Jožko Bernetič člana. S tem je bilo društvo ponovno ustanovljeno.

Odrasli člani dramske sekcije so 30. marca 1958 igrali veseloigro v treh dejanjih Sladkosti rodbinskega življenja. Naslednje leto 12. aprila 1959 pa so igrali novo veseloigro Roksi. V šolskem letu 1960/61 so pripravljali igro Vrnili se je, vendar ni nikoli prišlo do uprizoritve. Za tem je kulturno delo v Rodiku spet zamrlo.

Besedilo je skoraj v celoti iz knjige RODIK MED BRKINI IN KRASOM, ki je izšla leta 1997 pri založbi Ognjišče. Toliko o kulturno prosvetnem društvu Josip Jurčič iz Rodika z igralsko-dramskega področja. Veliko zapisov pa je namenjeno tudi glasbi, petju in godcem oziroma Rodiški bandi, o čemer si lahko podrobno preberete v omenjeni literaturi.

TD Rodik

## NADLEŽNI JAPONSKI DRESNIK

Pri Tubljah je zrasla zanimiva rastlina, zelo invazivna v naravi, zato je padla v oči našim policistom. Izkazalo se je, da je v naravi dejansko »škodljiva«, da pa je užitna in celo polna antioksidantov. Imenuje se japonski dresnik in se jo najde tudi pri nas. Njene lastnosti so na meji znanstvene fantastike, kot pravi vir (Val 202, RTV SLO): zraste lahko do 40 cm dnevno, za nastanek nove rastline pa potrebujemo manj kot pol grama težak oz. le 1 cm velik košček stebela ali korenin. Če dresnika ne zatremo takoj, rastlina pod zemljo naredi desetine kubičnih metrov prepletenih korenin, ki jih je nemogoče uničiti s herbicidi, požiganjem, izkopavanjem, košnjo, prekrivanjem ... z ničimer. Starejše rastline se lahko prav zaradi podzemnega dela "potuhnejo" in znova odženejo tudi šele čez 20 let. Zgodilo se je že, da so na videz premagano



rastlino zalili z asfaltom ali na njenem rastišču zgradili stavbe, pa se je japonski dresnik uspešno prebil tudi skozi nekaj centimetrov debel asfalt oz. betonsko ploščo. Prava nadloga torej in ni ravno za v vrt. Previdno!

Zoran Andjelić

## DOLINA GLINŠČICE JESENI 2016

Brezplačni vodeni naravoslovni izleti, ki jih prireja Naravni rezervat doline Glinščice v sodelovanju z ustanovo WWF - Zaščiteno morsko območje v Miramaru

**Nedelja, 16. oktobra**

Med flišem, apnencem, gozdovi, travniki in ledenicami.

Izlet je namenjen odkrivanju krožne poti, ki se delno vije po nekdanji železniški progi, ki je vodila iz Trsta v Hrpelje, delno pa po gozdnih poteh in stezah italijanskega gorskega združenja CAI.

Na začetku bomo prehodili del takoimenovane močeradove poti, za katero je značilen fliš (izmenično lapor in peščenjak), kjer v deževnih obdobjih obstajajo površinske vode v obliki potokov in vodnih zastojev: v tem delu je rastlinstvo bujnejše v primerjavi z apnenčastimi tlemi in znatni so znaki navzočnosti merjascev. Nadaljevali bomo s postankom pri ledenicah, kjer se nabira led iz bližnjih mlak; nato se bomo podali proti Pesku po poti Vertikala skozi mogočen kraški gozd s posebno visokimi hrasti in gabri. V bližini Peska bomo lahko videli kraške gmajne, od tam pa se bomo obrnili proti Dragi skozi zrel gozd, da znova prisujemo do kolesarske proge nedaleč od stare postaje v Dragi. Opazili bomo, kako geomorfologija vpliva na vegetacijo, favno in način človekove uporabe površin; poleg tega bomo ugotovili, da je opustitev gozdnih in pašniških dejavnosti omogočilo širjenje gozda in vrnitev velikih sesalcev.

**TEŽAVNOST:** pot je v določenih delih strma, v primeru dežja pa tudi spolzka. **Višinska razlika 150 m. Trajanje 2,5–3 h.**

**NAMENJENO** odraslim, družinam in otrokom, starejšim od 8 let.

Naslednji predvideni izleti:  
nedelja, 30. oktobra  
nedelja, 6. novembra  
nedelja, 27. novembra

Za udeležbo na vsakem izletu se je **POTREBNO PREDHODNO NAJAVITI** v tajništvo.  
**INFO in REZERVACIJE:**  
tel. 040 8329237  
ponedeljek: 14.30–17h  
torek–petek: 10–13h  
info@riservavalrosandra-glinščica.it



*Ni smrt tisto, kar nas loči,  
in življenje ni, kar družijo nas.  
So vezi močnejše.  
Brez pomena zanje so razdalje,  
kraj in čas.  
(Mila Kačič)*

### ZAHVALA

ob boleči izgubi naše drage

**MIRJANE MEZGEC,  
rojene BABIČ  
(29. 5. 1950–15. 7. 2016)**

Sedaj, ko so se misli malce umirile, čeprav je bolečina še kako globoka, se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom, vaščanom, sodelavcem ter vsem ostalim znancem za vse sožalje, tolažilne besede, darovano cvetje, sveče in donacije. Hvala vsem, ki ste jo v tako velikem številu pospremili na njeni zadnji poti. Hvala KSP Sežana za organizacijo pogreba, pevcem za ganljivo odpete pesmi ter trobentaču, ki je dodatno pripomogel k njenemu slovesu. Še posebej hvala osebju ZD Sežana in SB

Izola za vsestransko pomoč.

Še enkrat hvala vsem, ki se jo boste spominjali in jo obdržali v lepem spominu.

Njeni: mož Bogdan, hči Maja z družino, mama Nada, brat Miroslav z družino ter ostali najbližji



Nepričakovano nas  
je zapustila

**Olga Jožica Kravos  
iz Skril, rojena 30. 1. 1942**

Pogreb je bil 8. 10. 2016 v Miljah. Hvala vsem, ki ste se nam pridružili na slovesu. Prejmite mojo osebno zahvalo tudi vsi, ki ste prišli iz mojih domačih krajev. Naj vam ostane v lepem spominu.

Žalujoči:

Njen življenjski sopotnik Ferdinand Uršič iz Materije, skupaj s hčerko Marcello z Mauriziem, vnuka Martina in Massimo ter vse ožje sorodstvo.



*Zdaj se spočij,  
izmučeno srce,  
zdaj se spočijte  
zdelane roke.  
Zaprte so utrujene oči.  
Le moja drobna lučka še brli.*

### ZAHVALA

Za vedno nas je zapustil  
naš dragi mož, oče, nono,  
brat in tast

**STANISLAV KLUN  
iz Markovščine  
(22. 5. 1939–1. 10. 2016)**

Iskreno se zahvaljujemo svojcem, sorodnikom, vaščanom, prijateljem in sodelavcem, ki ste našega Slavkota pospremili k večnemu počitku. Hvala vam za izrečena sožalja, tolažilne besede ter darovano cvetje in sveče. Posebna zahvala gre KSP Sežana za izpeljano pogrebno slovesnost, duhovniku Vidu Premrlu za opravljen pogrebni obred ter pevcem Kvinteta Utrip za zapete žalostinke.

Hvala vsem, ki se ga boste spominjali in obdržali v lepem spominu.

Vsi njegovi



*Ko tvoje zaželim si bližine,  
grem tja v ta mirni kraj tišine,  
tam srce se tiho zjoče,  
saj verjeti noče,  
da te več ni.*

### ZAHVALA

Ob boleči izgubi našega  
dragega sina, moža, brata,  
očeta in nonota

**STOJANA KLJUNA  
(19. 8. 1947 – 2. 10. 2016)**

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste ga v tako velikem številu pospremili k večnemu počitku, izrekli sožalje in tolažilne besede ter darovali sveče in cvetje. Posebna zahvala gre osebju Zdravstvene postaje Hrpelje, KSP d.d. Sežana in njihovim pevcem, župniku ter bivšim sodelavcem Policijske postaje Kozina.

Žalujoči njegovi najdražji

Vabljeni na  
ponovitev  
gledališke  
predstave:

VESELOIGRA

»NOVI ŠULNI  
ZA OPASILO«!

KD Hrpelje,  
2. december,  
ob 19h



Avtorica:  
Karmen Kastelic Pipan

Nastopajo: dramska  
skupina iz Rodika

Vljudno vabljeni!

V petek, **11. novembra**,  
s pričetkom ob 20.00,

se vrača smeh  
v Kulturni dom Hrpelje  
s kar 4 komiki:

**Alešem Novakom,  
Jernejem Celcem,  
Gašperjem Bergantom  
in Sašom Staretom**

oziroma tudi znanimi pod imenom  
Skečeholikor, ki so ravno v tem  
obdobju prevzeli portal Voyo.si. Vsak s  
svojim humorjem (od črnega humorja  
pa do improvizacijske tehnike) bodo  
dodobra izmučili vaše trebušne mišice  
in vas zadovoljne ter nasmejane poslali  
domov. Dejansko poslali, ali morda  
tudi nagnali, ker Jernej po nastopih  
mora nujno domov. Aleša poznate tudi  
z oddaje Štartaj Slovenija in Saša pa z  
rubriko

Še več talenta na Voyo.si  
Vstopnina: 5 EUR

**(zbira se predvsem za plastično operacijo  
Gašperja)**

Prijave zbiramo prek [veceri.smeha@gmail.com](mailto:veceri.smeha@gmail.com)

Kontaktna številka je: 031 322 459  
Organizator: Fontico



**PH**  
Pivovarna Hrvatin

KJE? Nahajmo se pri Gostilni  
Žigante in  
marketu Fama v Hrpeljah.

# Dan odprtih vrat

## Nedelja 30.10.2016 ob 16h

Vabljeni na degustacijo svetle in temne  
pive **BEERkinka**

Minister za zdravje opozarja:  
"Prekomerno pitje alkohola  
škoduje zdravju."



Spoštovani uporabniki poštних  
storitev,

**pogodbena pošta  
6243 Obrov**

bo v sredo,  
2. novembra 2016,

**začela poslovati z novim  
delovnim časom:**

ponedeljek, sredo, četrtek,  
petek: 8.00–15.00  
torek: 10.00–17.00  
sobota: 8.00–10.00

Zahvaljujemo se vam za  
razumevanje.  
Pošta Slovenije

Otroci, vabljeni na  
predstavo v Kulturni  
dom Hrpelje!



Z nami bo  
**»Ostržek«**

v izvedbi Gledališča Smejček

**v sredo, 23. 11., ob 17h!**

Zgodbo o Ostržku je napisal Carlo  
Collodi. Tako pripoveduje: Ko stari  
izdelovalec lutk Pepe napravi eno  
svojih največjih mojstrov, Ostržka,  
ga tako vzljubi, da se odloči, da  
ga nikoli ne bo prodal. Zgodi pa se  
še več: ko se zvezda utrne, z neba  
prileti dobra vila in mu izpolni željo:  
Ostržka spremeni v fanta. Vendar  
pa mora Ostržek prestati cel kup  
preizkusov, preden bo lahko za  
vedno postal pravi fant ...

GEODETSKO PODJETJE SEŽANA

# GPS

D.O.O.

**STROKOVNA  
IN HITRA  
IZVEDBA  
GEODETSKIH  
STORITEV.**



Geodetsko podjetje Sežana d.o.o. • Partizanska cesta 17 • 6210 Sežana  
☎ 05 730 45 75 ✉ [info@geodezija.eu](mailto:info@geodezija.eu) 🌐 <http://www.geodezija.eu>

**OPTIKA TOM**



**Za boljši vid in lepši videz**

Najdete nas v Sežani,  
na Kosovelovi ulici 1b  
(pod tribunami).

Redni očesni pregledi so pomembni – ne glede na vašo starost ali zdravstveno stanje. Na temeljitih pregledih vida ugotovljamo veliko več, kot le dioptrijo za očala oziroma kontaktne leče.

**V Optiki Tom preglede vida vsak petek med 14. in 17. uro opravlja optometrist dr. Emil Oblak.**

☎ 05 7304 770

🌐 [www.optikatom.com](http://www.optikatom.com)

📘 Optika Tom

Pregledamo sprednje dele očesa, očesno ozadje in izmerimo očesni pritisk, opravimo meritve za določanje natančne korekcije vida. Glede na rezultate pregleda in življenjski slog posameznika svetujemo pri izbiri očal in/ali kontaktnih leč, po opravljenem pregledu vida pa dobite tudi izvid.

**Ne pozabite, preglede vida priporočamo opravljati redno, na dve leti.**



**Posebno pozornost namenimo otrokom!**  
Vid pri otrocih je izjemno pomemben, saj se razvija kar do 12. leta starosti. Prav tako otroci v tem obdobju življenja kar 80 odstotkov vsega učenja opravijo z vidom. Težave z vidom je pri otrocih precej težko odkriti, neodkrite težave pa lahko zavirajo otroški razvoj. Izkušnje kažejo, da so lahko posledica neodpravljenih težav z vidom tudi učne težave. Prav zato priporočamo, da otrok prvi pregled za oči opravi pri starosti približno treh let. Test, ki ga izvajamo v Optiki Tom, je otrokom prijazen in nekoliko bolj igriv kot pregled za odrasle.



Otroci, vabljeni na predstavo na Artviže!  
V petek, 4. novembra, ob 17.00 uri bo  
v vašem domu **ARTVIŽE**  
**lutkovna predstava za otroke**  
**ZVEZDICA ZASPANKA.**

Predstavo bodo izvajali LKD Izola. Prost vstop.

Informacije: Daniela, 040 128 422

# KNJIŽNICA

PROGRAM V NOVEMBRU 2016



Urnik:  
**PONEDELJEK 7.00–14.00, TOREK 12.00–18.00,**  
**SREDA in PETEK 10.00–17.00, SOBOTA 8.00–13.00**

## RAZSTAVA

\* Dajana Čok: *Barvni utrinki*, slikarska razstava

## PRIREDTVE

\* 29. oktobra, sobota, od 9.00 dalje: ustvarjalne delavnice "*Ustvarjajmo s Tajdo*". Prijave do vključno petka 28. oktobra na 05 6803 027 (čas odprtosti) ali [magickarizma@gmail.com](mailto:magickarizma@gmail.com).

\* 8. november, torek, ob 18.00: domoznanstvo, **Emilija Kastelic: »Italijanska racionalistična arhitektura v pasu Reka-Trst«**, predstavitev doktorske disertacije

- \* 15. november, torek, ob 18.00: domoznanstvo, **Katja Hrobat Virloget: »Doma, vendar tujci«**, predavanje o izpraznjenem prostoru po eksodusu v Istri
- \* 16. november, sreda, ob 18.00: druga pravljlično-ustvarjalna urica
- \* 22. november, torek, ob 18.00: drugo srečanje **ŠK Zgodbarnica**
- \* 29. november, torek, ob 18.00: **dr. Duša Krnel Umek: »Smo Slovenci staroselci?«**, predavanje

## KDO PREPOZNA PREDMET NA SLIKI?

Skriti predmet iz prejšnje številke je bila stara gramofonska plošča - vinilka. Prejeli smo tri pravilne odgovore, za nagrado pa je bil izžreban **Silvo Ban iz Mrš!** Čestitke! Praktično nagrado bomo poslali po pošti. Vsem se zahvaljujemo za sodelovanje!

Pred vami je nov izziv ... le kaj se skriva na sliki? Odgovore sporočite v uredništvo na telefon: (05) 6800 150 oziroma po elektronski pošti: [glasilo@hrpelje.si](mailto:glasilo@hrpelje.si). Uredništvo



# K O N C E R T

## GOSTI:



ob **25. obletnici**

Moškega pevskega zbora

# SLAVNIK

Kulturni dom Hrpelje,  
**petek, 25. november 2016 ob 19. uri**

- Otroški pevski zbor **OŠ DBB Hrpelje**
- učiteljski pevski zbor **DOTIK**
- vokalna skupina **KARINA**
- kvintet **UTRIP**
- Matic Štavar**
- ansambel **LISJAKI**
- Dramska skupina iz **KTŠD Prešnica**

program povezujeta:  
**Ester Mihalič**  
 in  
**Alenka Lukač Segulin**

Predstavitev knjige:  
**Pesmi in pevska tradicija v občini Hrpelje - Kozina**

Vstop prost

29. 10. 2016

## 11. GOBARSKI PRAZNIK PREGARJE

**10.00 - gobarski pohod po dolini Posrtve**  
 zbirno mesto pred vaškim domom,  
 info: MATJAŽ, 031 881 050, ALJAŽ, 041 242 105

**Od 13.00 ure dalje:**  
 Velika razstava gob, srečelov z bogatimi nagradami, pestra ponudba gobjih in ostalih jedi: sodelujejo predstavniki občine Ilirska Bistrica ter gostov iz občin Hrpelje – Kozina in Matulje ter ostali

**Od 15.00 ure dalje kulturni program**

- Niko Poles z orkestrom
- Klapa Škvadra
- KETŠD Alojzij Mihelič Harije (humoristična predstava)
- vokalna skupina Vanda Križaj
- delavnice za otroke
- ocenjevanje štrudlja

**17.00 – turnir v briškuli z bogatimi nagradami**

Prireditev bo potekala pod velikim ogrevanim šotorom

vstopnine ni

Program bo spremljala pestra ponudba društev in posameznikov na stojnicah

od 22.00 naprej žuranje s skupinama **Ventilčki** in **Leteči Odred**

Čez dan zabava s **SKUPINO LISJAKI**

## PRIHAJA NA ODRE KOSOVELOVEGA DOMA SEŽANA

[www.kosovelovdom.si](http://www.kosovelovdom.si)

**Sobota, 5. november, ob 20.00**  
 Špas teater Mengeš: **JONAS Komedija**  
 Izven

**Sobota, 12. november, ob 10.00**  
 Zavod Zofka in KUD France Prešeren Ljubljana: **UNANANA IN VELIKANSKI SLON Z ENIM OKLOM**  
 Igrana južnoafriška ljudska pravljica. Za Srečkin abonma in izven.

**Nedelja, 13. november, ob 18.00**  
**ISKRENA SPOVED**  
 Gledališka predstava, izven.

**Ponedeljek, 14. november, ob 20.00**  
**Koncert: SIDDHARTA**  
 Akustika na polno  
 za Glasbeno-plesni in Briljantni abonma ter izven.

### U DECEMBRU:

**1. december**      **Koncert: AVTOMOBILI**  
 z novim albumom Daleč. Izven.

**6. december**      **Muzikal: 1001 NOČ**  
 Mestno gledališče ljubljansko za Glasbeno-plesni in Briljantni abonma ter izven.

**9. december**      **Gledališka predstava: BUH POMAGE!**  
 Franko Korošec, Boris Devetak, Žan Papič. Režija: Danijel Dan Malalan. Izven.

**10. december**      **Igra: MAČEK MURI IN MUČA MACA**  
 Mačja godba pod vodstvom Jerka Novaka; poje: Neca Falk. Za Srečkin abonma in izven.

**21. december**      **Novoletni koncert: Vlado Kreslin + BIG BEND NOVA + SINGGIRLS**  
 Izven.



**V petek, 25. novembra 2016, ob 16.30  
v Vašem domu Hrpelje bo naša gostja**

klinična dietetičarka, prehranska  
svetovalka mladim športnikom in  
predavateljica na Fakulteti za zdravje  
v Izoli in Fakulteti za šport v Ljubljani

ANDREJA ŠIRCA ČAMPA



Vsebina predavanja z diskusijo  
**"Zdrava prehrana – prehrana mladostnika  
športnika"**

Ne zamudite!



Nobenega dvoma ni, da prehrana pomembno vpliva na rast in razvoj odrasčajoče osebe. Prav tako pa vpliva na športne dosežke. Zatorej ustrezna prehrana športniku in športniku mladostniku zagotavlja primerno količino hranil in energije, da bo bolj zdrav ter zmožen doseganja boljših športnih rezultatov. In obratno: z neustrezno prehrano ni ogroženo samo zdravje, ampak je zmanjšana tudi telesna zmogljivost in zmožnost treniranja in tekmovanja.

Prehrana mladostnika mora zagotavljati vse njegove potrebe za rast in razvoj. Prehrana športnika pa mora zagotavljati tudi potrebe zaradi povečane telesne aktivnosti.  
Vabljeni!

Primeren vnos hranil ob pravem času je del vadbe, zato lahko rečemo, da lahko KOLIČINA, SESTAVA IN ČAS VNOSA hrane odločilno vplivajo na zmogljivost športnika.

Univerza za tretje življenjsko obdobje  
Kras (UTŽO)  
organizira jesenski cikel predavanj

**KULTURA BIVANJA IN  
OBLIKOVANJE PROSTORA,**

ki ga bo izvedla arhitektka  
**Renata Jakopin.**

Štiri triurna predavanja bodo potekala  
**v novembru**  
**ob petkih, od 17.30 do 19.45**  
v društvenih prostorih

Občine Hrpelje - Kozina, Reška cesta 14.

Za člane Univerze, ki prebivajo na območju  
Občine Hrpelje - Kozina, je udeležba  
brezplačna, za člane z bivališčem v drugih  
občinah je prispevek 15 EUR, za nečlane pa  
30 EUR za vsa štiri predavanja.

Prijave zbiramo do 2. novembra 2016 na:  
031 716 210 ali  
nadja.mislej-bozic@guest.arnes.si

Vabljeni na  
**MIKLAVŽEV  
KONCERT!**

Kulturni dom Hrpelje,  
**sobota,**  
**3. december, ob 18h!**

Vabijo nadobudni  
**godbeniki**  
**Brkinske godbe**  
**2000**

iz skupine  
»TAMALI«,  
z gosti.

Vabljeni na

**DOBRODELNI  
KONCERT**

**v Kulturni dom Hrpelje**  
**17. novembra ob 18.00,**

kjer bomo skupaj zbirali sredstva  
za delovanje in ustvarjanje  
novih delovnih mest  
za osebe s težavami  
v duševnem zdravju.

**Nastopajoči:**

Pevski zbor OŠ DBB Hrpelje  
Baletke iz Divaškega baletnega društva  
Plesna skupina Srebrna  
Štorovke

Manuela Brečko, predstavnica Slovenije na Evroviziji  
Tomaž Kozlevčar  
Giani Rijavec

vabijeni!







## Koledar aktualnih dogodkov v OHK

Datum in ura	Kraj	Dogodek	Organizator	Kontakt
29. 10. ob 9h	Knjižnica Kozina	Ustvarjalne delavnice za otroke	Knjižnica Kozina	05 6803 027
4. 11. ob 17h	Vaški dom Artviže	Lutkovna predstava »Zvezdica zaspanka« za otroke	KS Artviže	Daniela, 040 128 422
8. 11. ob 18h	Knjižnica Kozina	Predstavitve doktorske disertacije Emilije Kastelic	Knjižnica Kozina	05 6803 027
11. 11. ob 20h	KD Hrpelje	Večer smeha	Fontico	031 322 459, veceri.smeha@gmail.com
12. 11. ob 17h		Nočni pohod na Kokoško in Slavnik		031 321 324
15. 11. ob 18h	Knjižnica Kozina	Predavanje »Doma, vendar tujci« Katje Hrobat	Knjižnica Kozina	05 6803 027
16. 11. ob 18h	Knjižnica Kozina	Pravljичno-ustvarjalna urica	Knjižnica Kozina	05 6803 027
17. 11. ob 18h	KD Hrpelje	Dobrodelni koncert za delovanje Društva Vezi	Društvo Vezi in kraško-brkinske občine	05 6800 150
19. 11.	Vaški dom Hrpelje	Smučarski sejem v organizaciji BrkinSki	Brkinski	www.brkin-ski.eu
20. 11. ob 11h	Spominski park na Kozini	Odkritje kipa Borisu Racetu - Žarku	Občina Hrpelje - Kozina	05 6800 150
22. 11. ob 18h	Knjižnica Kozina	Drugo srečanje ŠK Zgodbarnica	Knjižnica Kozina	05 6803 027
23. 11. ob 17h	KD Hrpelje	Predstava za otroke »Ostržek«	Občina Hrpelje - Kozina	05 6800 150
25. 11. ob 19h	KD Hrpelje	Koncert MPZ Slavnik	MPZ Slavnik	
26. 11.	lokal V8 na Kozini	Tradicionalna zabava BrkinSki s srečelovom	Brkinski	www.brkin-ski.eu
29. 11. ob 18h	Knjižnica Kozina	Predavanje »Smo Slovenci staroselci?« Dr. Duše Krnel Umek	Knjižnica Kozina	05 6803 027
29. 11. ob 15h	Nogometno igrišče v Krvavem Potoku	Nogometna tekma 12. kroga slovenske nog. lige U15 Zahod	NK Jadran Železničar	
2. 12. ob 19h	KD Hrpelje	Predstava »Novi šulni za opasilo« dramske skupine iz Rodika	Občina Hrpelje - Kozina	05 6800 150
3. 12. ob 18h	KD Hrpelje	Miklavžev koncert »tamalih« Brkinske godbe 2000	Brkinska godba 2000	

- NIA telovadba: Vaški dom Hrpelje, vsak torek in četrtek ob 19.00; Vaški dom Rodik, vsak torek ob 20.30
  - Kung Fu za otroke: Vaški dom Hrpelje, vsak ponedeljek od 17.00 do 18.00
  - Wudang Kung Fu za odrasle: Vaški dom Hrpelje, vsak ponedeljek od 18.00 do 19.30
  - Taijiquan in Qigong: Vaški dom Hrpelje, vsak ponedeljek od 19.30 do 21.00
  - Step aerobika, HIIT in Nirvana fitness vadba: Vaški dom Hrpelje, vsak torek in četrtek od 18.00 do 19.00
  - Zumba: Vaški dom Hrpelje vsako sredo od 18.00 do 19.00
  - Nordijska hoja: Športna dvorana Hrpelje, vsak zadnji petek v mesecu ob 17.00
  - Nordijska hoja: izpred Vaškega doma Vrhpolje, vsak zadnji petek v mesecu ob 18.00 (tel.: 031 321 324)
  - BrkinSki: Vaški dom Hrpelje, vsak četrtek ob 19.00
- Prijava prireditev: glasila@hrpelje.si